

KANTAR

VYR

Kylvöalakysely 2023

Pirttijärvi Reijo, Pethman Petri
221400531
2/2023

1 Tutkimuksen kuvaus

Sisälllys

2 Kylvöalaennuste 2022

7

3 Tilan toimintamallit

18

4 Tilan oman siemenen käyttötoimet

33

5 Lannoituksen muutossuunnat

46

Tutkimusmenetelmä ja aineisto

Tutkimusmenetelmä: Nettikysely Kantar Agrin DataLaari -maatilanimistön tiloille

Kyselyajankohta: Tammi-helmikuu 2023

- DataLaari on suomalaisia yli 5 peltihehtaarin maatiloja edustava nimistö
Lomake on suomeksi, joten vastaajista puuttuu ruotsinkielisten alueiden vastaajia.
- Vastaajanäyte on tulosten analysointivaiheessa painotettu kuvaamaan Suomen maatilarakennetta tukialueen, tilojen peltoalan sekä tuotantos suunnan mukaan. Painotusmatriisina on käytetty vuoden 2023 tukihaun tietoja. (IACS-tietokanta, Ruokavirasto 8/2022)
- Tutkimukseen saatiin 1019 vastausta. Vastausprosentti oli 30.
- Tutkimuksen virhemarginaali on koko näytteen osalta noin +/- 3,1-yksikköä
- Raportissa on tehty vertailua vuoden 2021 ja 2022 tuloksiin, koska silloin tutkimus tehtiin samaan tapaan ja samalle kohdejoukolle
- Käytetyt päätaustamuuttujat:
 - päätuotantosunta, kokonaispeltoala, ikä, suuralue

Yhteenveto

Kylvöalaennuste

- Tutkimuksen mukaan tämän kevään kylvöille pinta-alojen muutokset ovat kasveittain seuraavat:

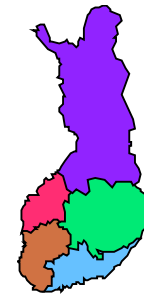
Ohra	👇	-4 %	Kevätrapsi	👉	9 %
Kaura	👇	-2 %	Kevätrypsi	👇	-35 %
Kevätvehnä	👇	-21 %	Herne	👉	5 %
Syysvehnä	👈	106 %	Härkäpapu	👉	7 %
Ruis	👈	55 %	Syysöljykasvit	👈	200 %
Muu vilja	👇	-4 %	Kesannot	👈	11 %
Kumina	👇	-12 %	Ymp. nurmet	👈	15 %

Toimintamallit

- Kyselyn mukaan noin 2/3 maatiloista myy viljaa. Lounais-Suomessa yli 2/3 tiloista.
- Viljatiloilta 11 %:lla vilja- ja öljykasvitulojen merkitys henkilökohtaisessa tulonmuodostuksessa on yli 60 %.
 - Yli 100 ha:n viljatiloilta vastaava lukema on 36 % (+2 %-yks. ed. v)
- Kasvinviljelyn kannattavuuden parantamisen keinoissa kärjessä on lannoituksen jakaminen kasvukaudella, kasvinsuojelun tehostaminen sekä koneiden yhteiskäyttö. 31 % vastaajista sanoi että ei tee mitään ja 15 % ei osannut mainita erikseen mitään keinoja. Avoimessa palautteessa moni sanoi vähentävänsä lannoitusta tai laittavansa pellot kesannolle/viherlannoitusnurmelle. Toisaalta mainittiin toimina myös pellon perusparannukset, kuten salaojitus ja kalkitus, mutta myös lannan käytön tehostaminen.
- Viljelysopimuksia tehdään viime vuotta enemmän kauralle, vehnälle ja rukiille. Mallasohralla aiotaan tehdä aiempaa vähemmän sopimuksia. Sopimukset ovat tyypillisesti ilman sovittua hintaa. Rukiinviljelyssä selvästi enemmistössä sopimuksia hinta on etukäteen sovittu.
- Sertifioidun siemenen käyttö on pääkasveilla likimain ennallaan, rukiilla ja öljykasveilla laskussa.
- TOS laatuun kiinnitetään aiempaa vähemmän huomiota; itävyyden, peittauksen ja painon mittaukset selvästi vähentyneet

Tutkimusaineiston rakenne

	Alkuperäinen vastaajamäärä		Painotettu
	kpl	%	%
Tuotantosuunta			
maidontuotanto	185	19	13
nautatalous	100	11	7
sikatalous	25	4	3
muu kotieläin	44	4	4
viljanviljely	466	44	46
erikoiskasvit	62	5	8
muu (muu kasvi, metsä, muu)	129	13	20
Peltopinta-ala			
Alle 30 ha	244	23	49
31-100 ha	483	48	37
100 tai yli	292	28	15
Suuralue			
E-Suomi	209	18	16
L-Suomi	292	29	29
I-Suomi	189	21	24
Pohjanmaa	200	21	20
P-Suomi	129	11	11
Yhteensä	1019		

2

Kylvöalaennuste 2022

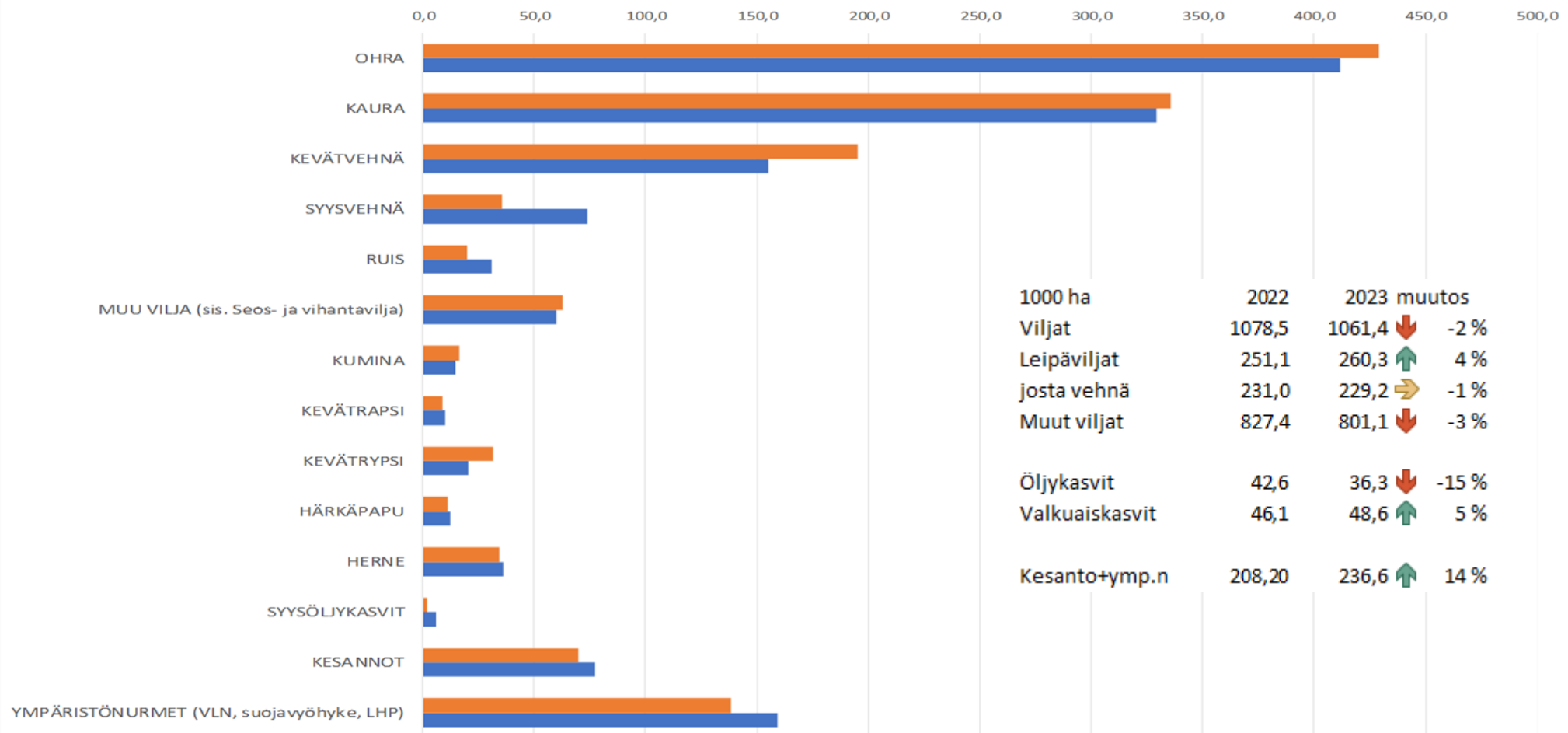
Syyskylvöalat 2010-2022

Syyskylvöt 2022 keskimääräistä suuremmat, erityisesti vehnällä

Vuosi	Syysvehnä	Syysruis	Syysrypsi ja -rapsi	YHT	muutos
2010	38,8	28,8	..	67,6	
2011	24,0	23,0	..	47,0	70 %
2012	20,4	14,2	..	34,6	74 %
2013	50,7	24,7	..	75,4	218 %
2014	43,1	36,8	..	79,9	106 %
2015	38,0	26,3	2,7	67,0	84 %
2016	40,2	32,6	4,7	77,5	116 %
2017	10,2	21,6	2,7	34,5	45 %
2018	43,7	42,1	5,4	91,2	264 %
2019	29,7	23,6	1,7	55,0	60 %
2020	55,1	20,2	5,2	80,5	146 %
2021	105,5	27,3	10,0	142,8	177 %
2022	74,1	31,0	6,0	111,1	78 %

Lähde: Luke

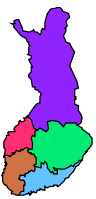
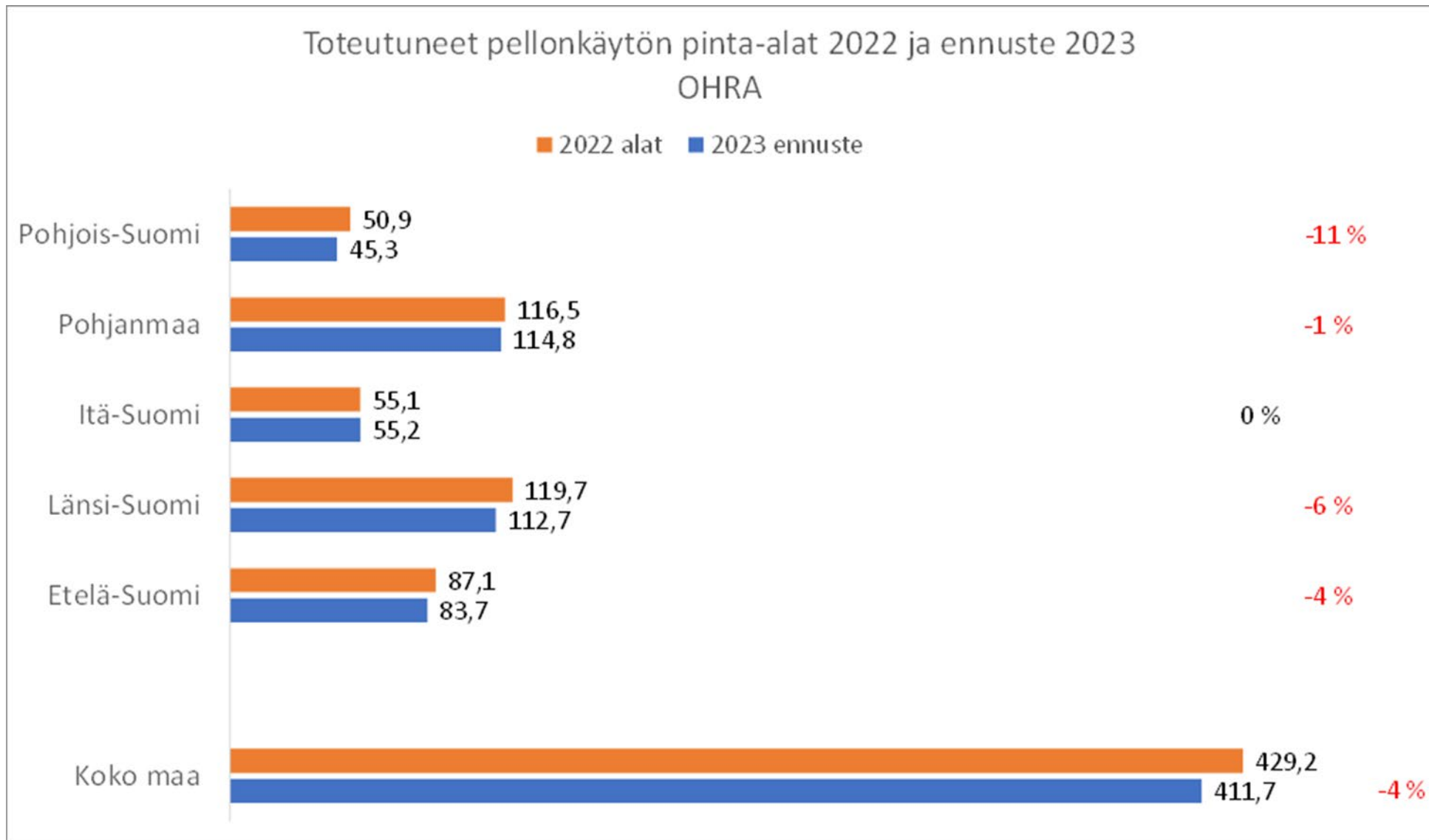
Toteutuneet pellonkäytön pinta-alat 2022 ja ennuste 2023, 1 000 ha

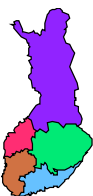
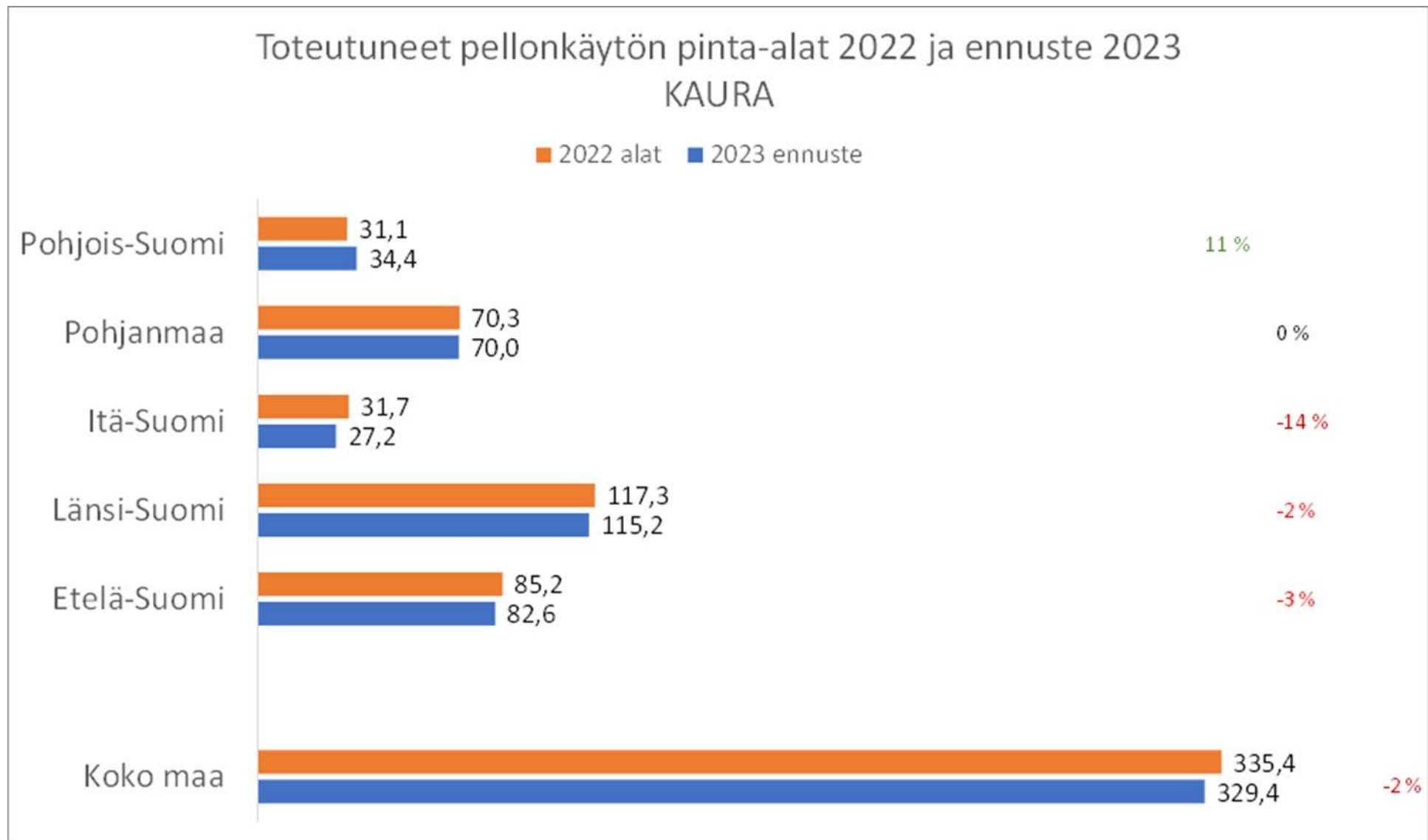
1000 ha	2022	2023	muutos
Viljat	1078,5	1061,4	↓ -2 %
Leipäviljat	251,1	260,3	↑ 4 %
josta vehnä	231,0	229,2	→ -1 %
Muut viljat	827,4	801,1	↓ -3 %
Öllykasvit	42,6	36,3	↓ -15 %
Valkuaiskasvit	46,1	48,6	↑ 5 %
Kesanto+ymp.n	208,20	236,6	↑ 14 %

	YMPÄRISTÖNURMET (VLN, suojavaöhyke, LHP)	KESANNOT	SYYSÖLJYKASVIT	HERNE	HÄRKÄPAPU	KEVÄTRYPSI	KEVÄTRAPSI	KUMINA	MUU VILJA (sis. Seos- ja vihantavilja)	RUIS	SYYSVEHNÄ	KEVÄTVEHNÄ	KAURA	OHRA
2022 alati	138,6	69,60	2,0	34,6	11,5	31,4	9,2	16,7	62,8	20,1	35,9	195,1	335,4	429,2
2023 ennuste	159,2	77,4	6,0	36,3	12,3	20,3	10,0	14,7	60,0	31,1	74,1	155,1	329,4	411,7
	15 %	11 %	200 %	5 %	7 %	-35 %	9 %	-12 %	-4 %	55 %	106 %	-21 %	-2 %	-4 %

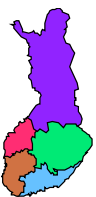
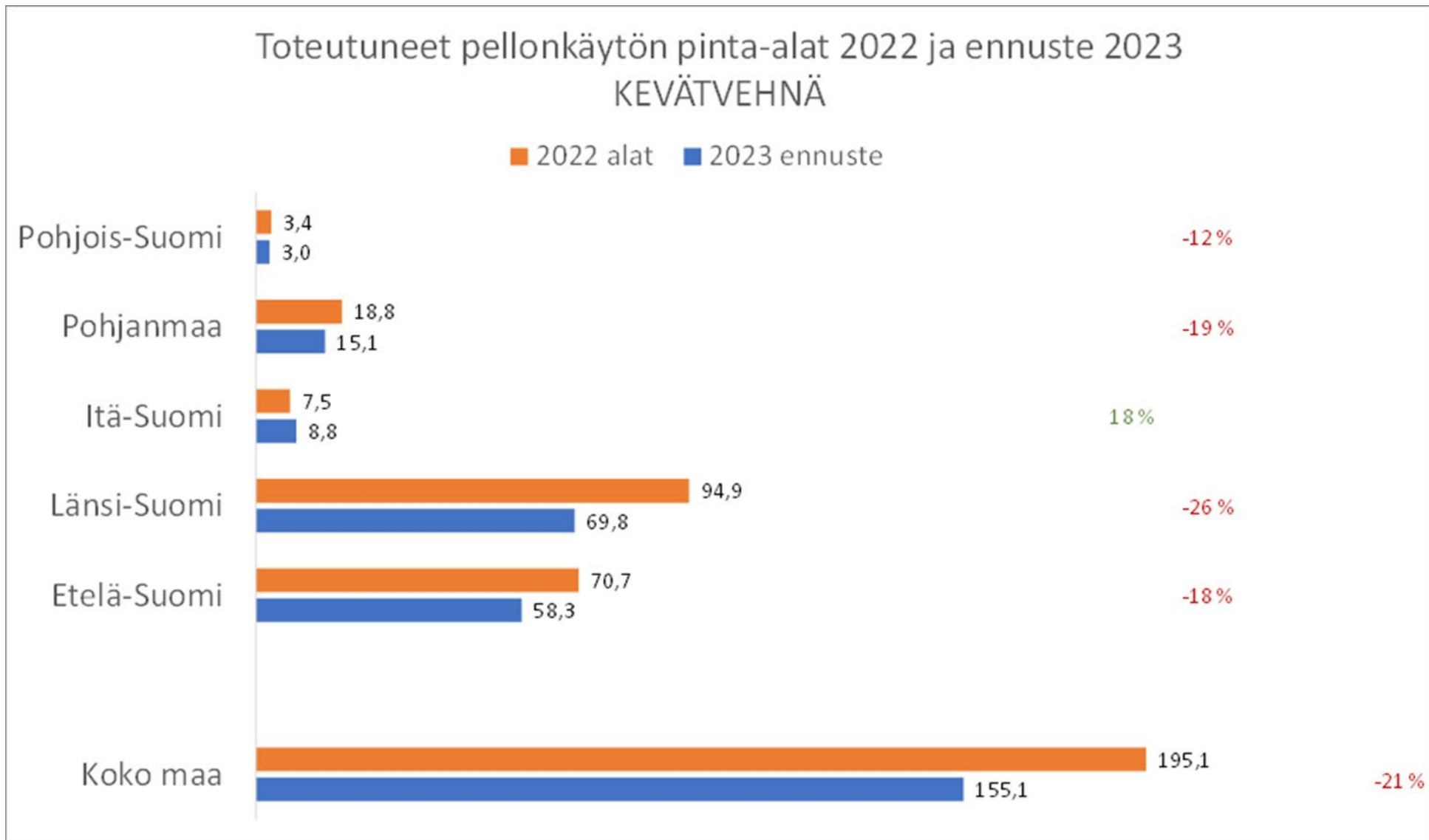
Ohra - 4 %

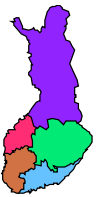
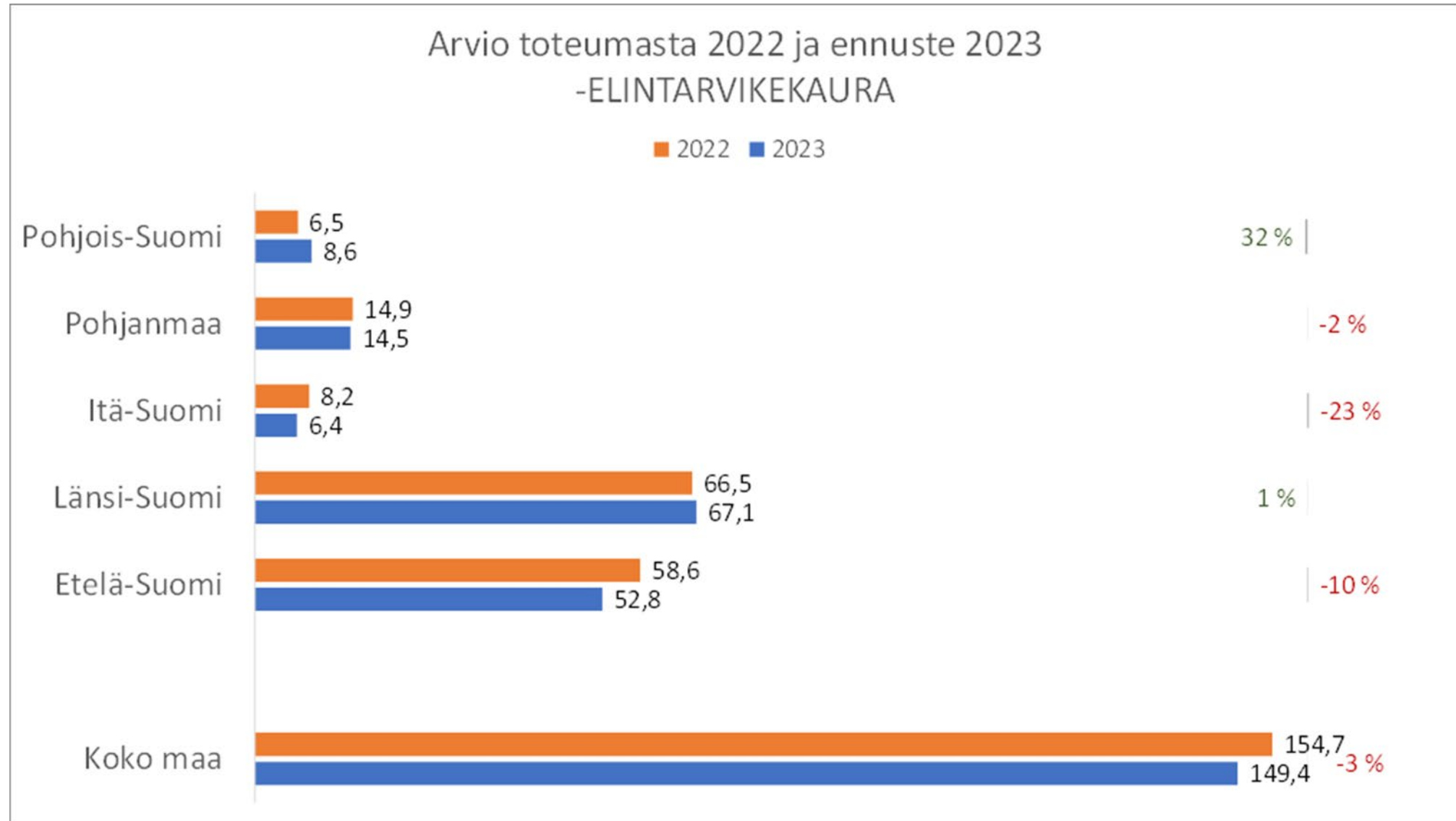
Kaura - 2 %

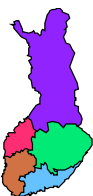
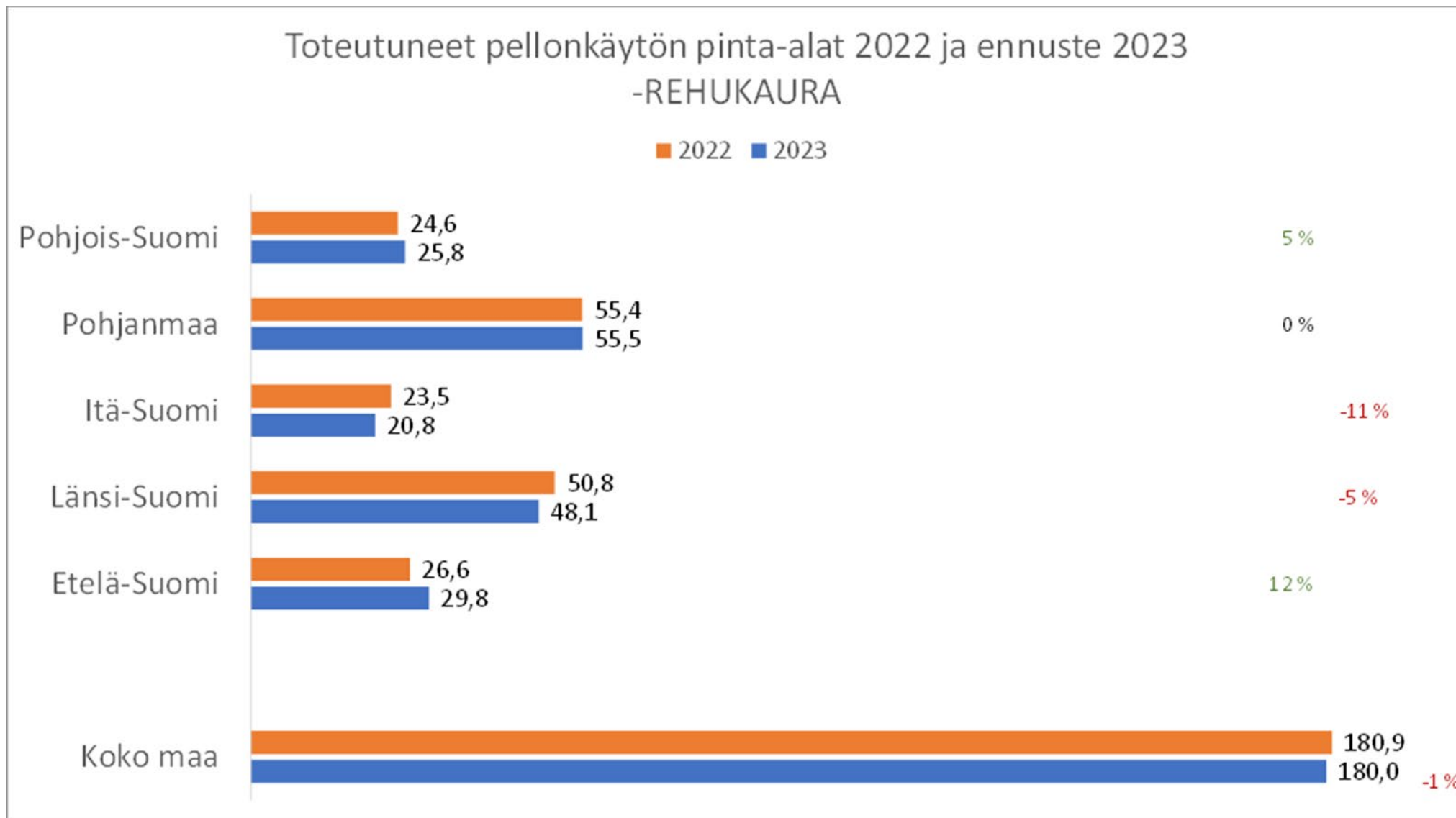
Kevätvehnä - 21 %

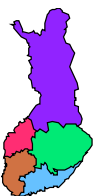
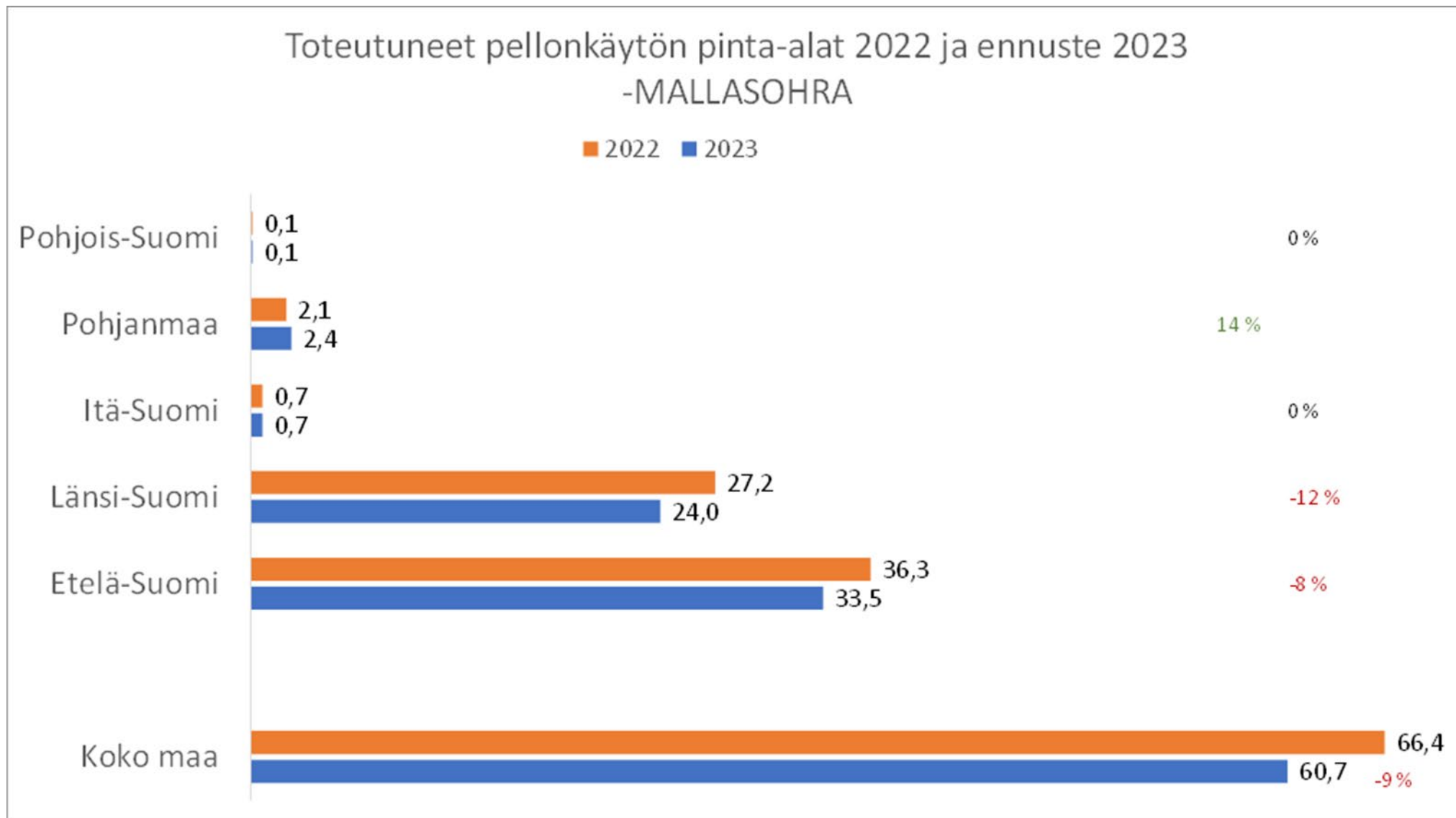
Elintarvikekaura - 3 %

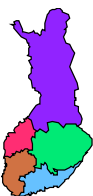
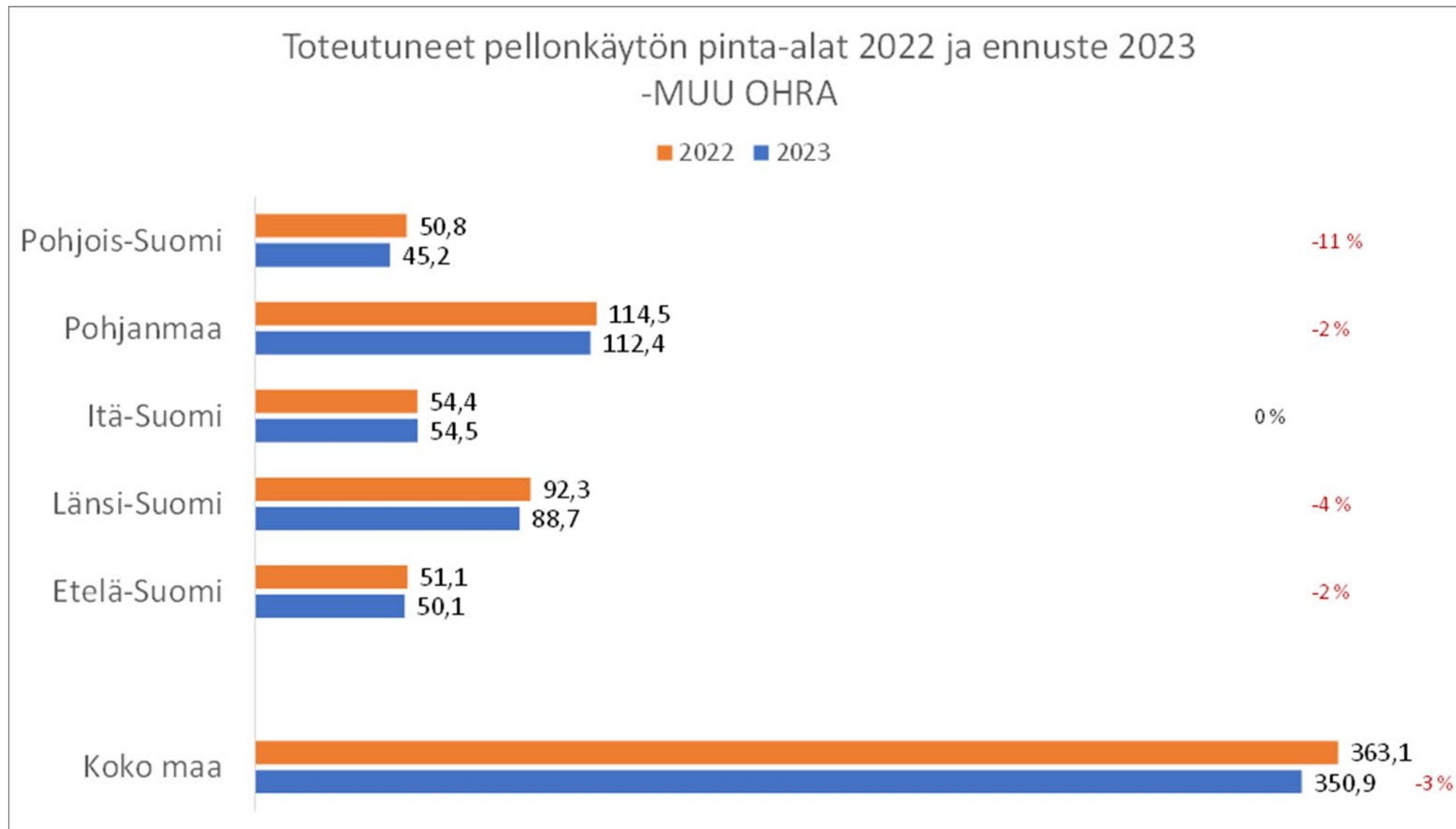
Rehukaura - 1 %

Mallasohra - 9 %

Muu ohra - 3 %

Ennusteet vs tilastot 2017-2022

	Ennusteen ero tilastoon, %							1000 ha						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	ka.	2017	2018	2019	2020	2021	2022	ka.
YMPÄRISTÖNURMET (VLN, suojavyöhyke, LHP)	➡ 2 %	⬆ 14 %	⬆ 14 %	⬆ 11 %	➡ 2 %	⬆ 13 %	➡ 9 %	⬆ 3,0	⬆ 25,0	⬆ 23,0	⬆ 15,4	⬆ 3,6	⬆ 17,4	⬆ 14,6
KESANNOT	⬇ -7 %	⬇ -1 %	⬇ -3 %	➡ 0 %	⬇ -11 %	⬆ 24 %	➡ 1 %	⬇ -4,7	⬇ -0,5	⬇ -2,0	⬆ 0,1	⬇ -7,9	⬆ 17,0	⬆ 0,3
HERNE	⬇ -6 %	⬆ 18 %	⬇ -14 %	⬇ -28 %	➡ 3 %	⬇ -30 %	⬇ -15 %	⬇ -0,7	⬆ 1,7	⬇ -2,0	⬇ -7,0	⬆ 0,6	⬇ -10,5	⬇ -3,0
HÄRKÄPAPU	➡ 2 %	⬆ 26 %	⬆ 34 %	➡ 4 %	⬆ 53 %	⬇ -5 %	⬆ 18 %	⬆ 0,5	⬆ 5,2	⬆ 6,1	⬆ 0,8	⬆ 6,6	⬇ -0,6	⬆ 3,1
KEVÄTRYPSI	⬆ 14 %	⬆ 23 %	⬆ 47 %	⬇ -12 %	⬇ -35 %	⬇ -39 %	⬇ -5 %	⬆ 4,0	⬆ 6,1	⬆ 6,8	⬇ -2,3	⬇ -9,5	⬇ -12,2	⬇ -1,2
KEVÄTRAPSI	⬇ -12 %	⬆ 29 %	⬆ 29 %	⬆ 73 %	⬆ 71 %	⬇ -26 %	⬆ 17 %	⬇ -4,4	⬆ 8,3	⬆ 4,8	⬆ 7,9	⬆ 4,0	⬇ -2,4	⬆ 3,0
KUMINA	⬇ -9 %	⬆ 10 %	⬆ 15 %	⬆ 31 %	⬆ 21 %	⬆ 21 %	⬆ 14 %	⬇ -2,1	⬆ 2,8	⬆ 3,6	⬆ 6,2	⬆ 3,9	⬆ 3,4	⬆ 3,0
RUIS	➡ 8 %	⬆ 27 %	➡ 10 %	⬆ 19 %	⬆ 10 %	⬆ 36 %	⬆ 16 %	⬆ 2,5	⬆ 4,7	⬆ 3,7	⬆ 3,8	⬆ 1,9	⬆ 7,2	⬆ 4,0
SYYSVEHNÄ	⬆ 11 %	⬇ -9 %	➡ 9 %	⬆ 22 %	➡ 0 %	⬆ 194 %	⬆ 40 %	⬆ 4,1	⬇ -1,0	⬆ 3,7	⬆ 5,3	⬆ 0,2	⬆ 69,5	⬆ 13,6
KEVÄTVEHNÄ	➡ 1 %	⬇ -5 %	⬇ -9 %	⬇ -8 %	⬆ 13 %	⬇ -31 %	⬇ -7 %	⬆ 1,9	⬇ -8,9	⬇ -14,6	⬇ -15,2	⬆ 21,0	⬇ -61,1	⬇ -12,8
KAURA	⬇ -1 %	⬆ 14 %	➡ 3 %	⬇ -4 %	➡ 4 %	⬇ -11 %	➡ 1 %	⬇ -4,1	⬆ 46,4	⬆ 8,9	⬇ -13,4	⬆ 13,9	⬇ -37,0	⬆ 2,4
OHRA	➡ 3 %	⬇ -6 %	⬇ -4 %	⬇ -1 %	⬇ -2 %	⬇ -2 %	⬇ -2 %	⬆ 13,2	⬇ -26,3	⬇ -16,4	⬇ -6,8	⬇ -9,3	⬇ -6,8	⬇ -8,7
Mallasohra	⬇ -3 %	⬇ -9 %	➡ 6 %	⬇ -5 %	⬆ 17 %	➡ 4 %	➡ 1 %	⬇ -1,9	⬇ -7,9	⬆ 4,5	⬇ -3,7	⬆ 11,8	⬆ 2,9	⬆ 0,9
Muu ohra	➡ 4 %	⬇ -5 %	⬇ -6 %	⬇ -1 %	⬇ -6 %	⬇ -3 %	⬇ -3 %	⬆ 15,1	⬇ -18,4	⬇ -20,9	⬇ -3,0	⬇ -21,1	⬇ -10,0	⬇ -9,7

3 Tilan toimintamallit

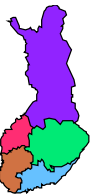
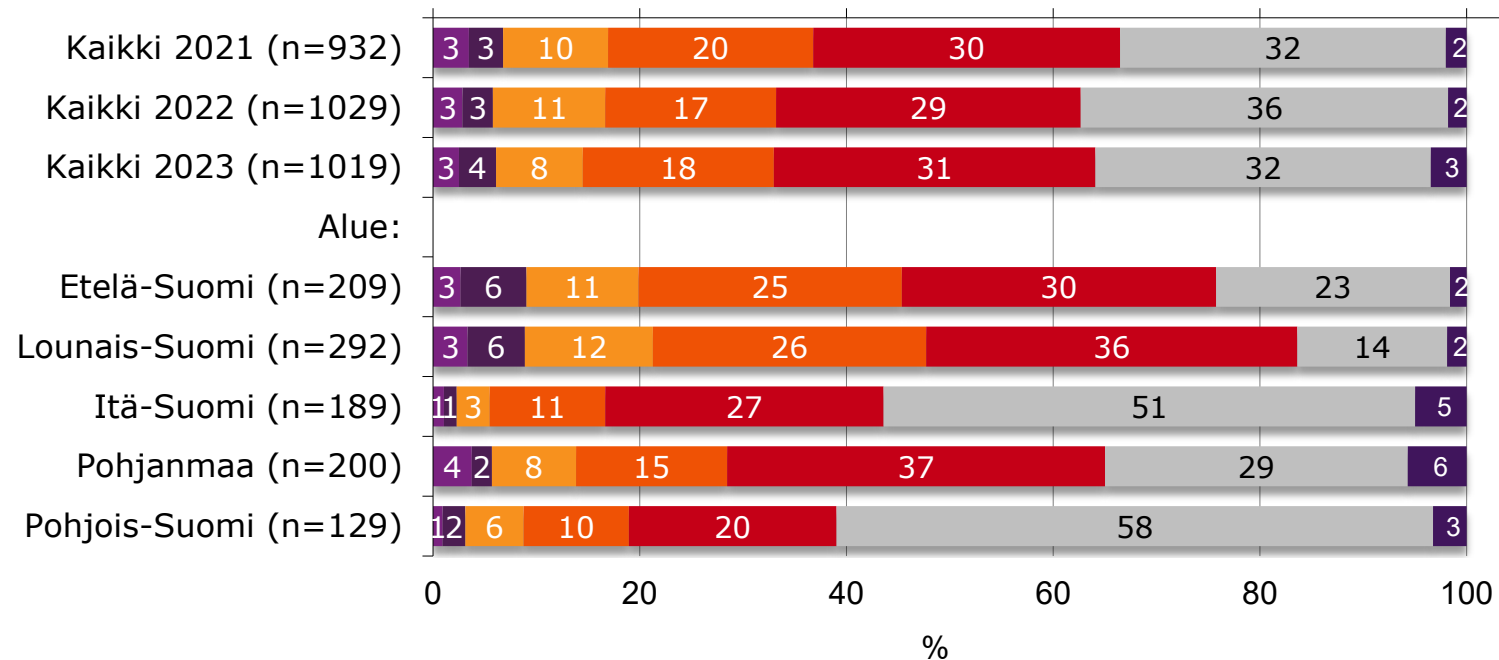

Vilja+öljykasvien myyntitulon merkitys alueittain

KAIKKI TILAT

Mikä on vilja- ja öljykasveista saatavan myyntitulon merkitys henkilökohtaisessa tulonmuodostuksessanne?

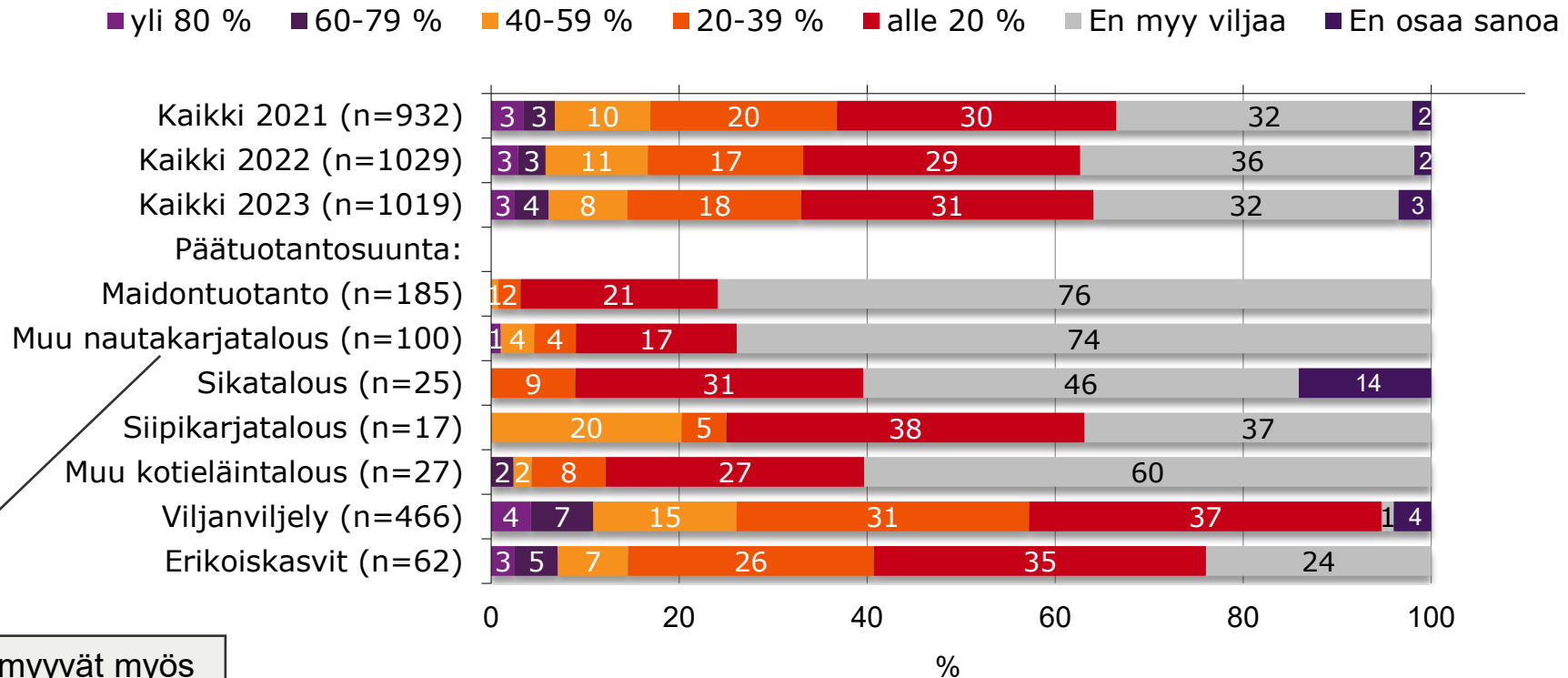
■ yli 80 % ■ 60-79 % ■ 40-59 % ■ 20-39 % ■ alle 20 % ■ En myy viljaa ■ En osaa sanoa

Vilja+öljykasvien myyntitulon merkitys päätuotantos suunnan mukaan

KAIKKI TILAT

Mikä on vilja- ja öljykasveista saatavan myyntitulon merkitys henkilökohtaisessa tulonmuodostuksessanne?

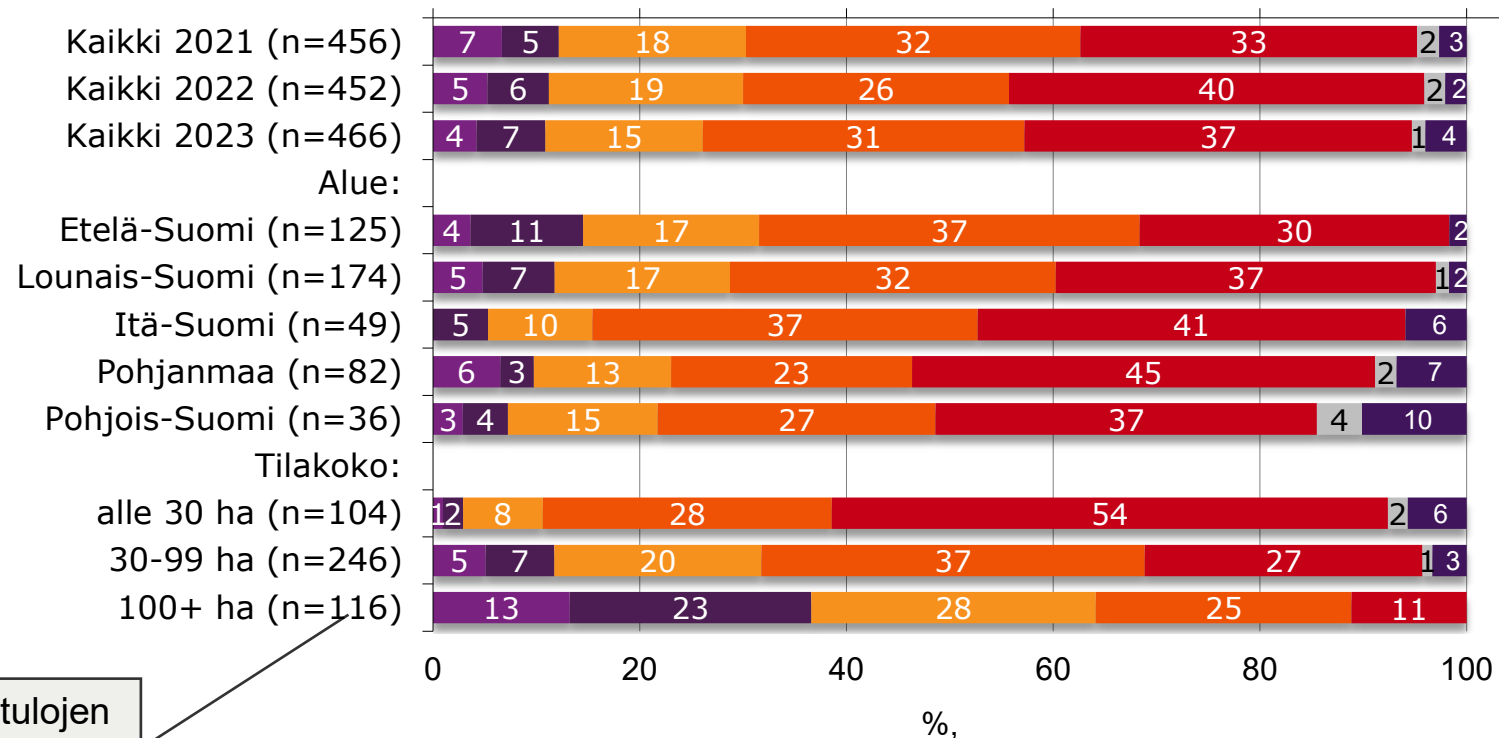
Sika- ja siipikarjatilat myyvät myös jonkin verran viljaa

Vilja+öljykasvien myyntitulon merkitys viljatililla

VILJATILAT

Mikä on vilja- ja öljykasveista saatavan myyntitulon merkitys henkilökohtaisessa tulonmuodostuksessaanne?

■ yli 80 % ■ 60-79 % ■ 40-59 % ■ 20-39 % ■ alle 20 % ■ En myy viljaa ■ En osaa sanoa

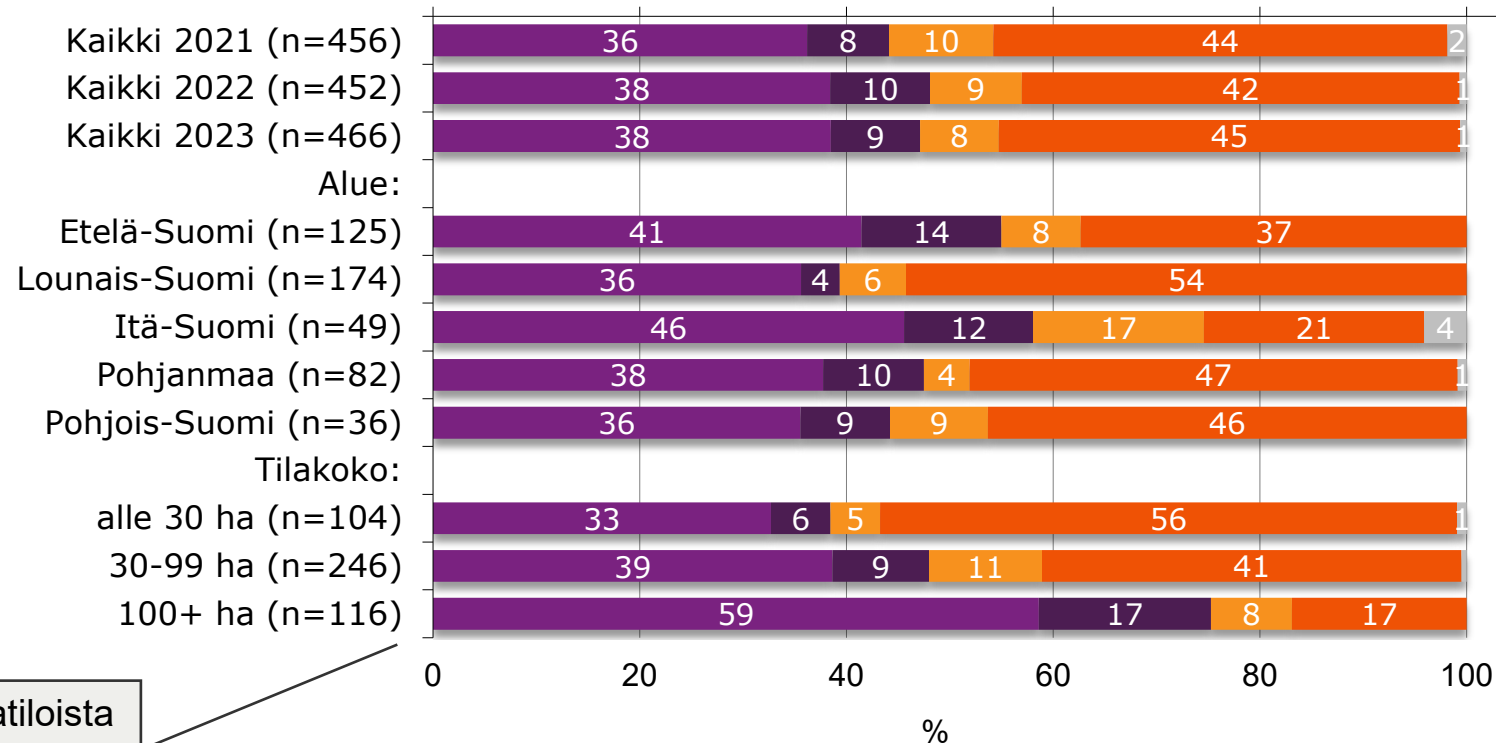
Isoimmilla tiloilla vilja- ja ök-tulojen osuus tuloista kasvaa

Vilja+öljykasvien myyntitulon merkitys toiminnan päätoimisuuden mukaan

VILJATILAT

Käykö tilan pääasiallinen maatalousyrittäjä tilan ulkopuolella työssä?

■ Ei ■ Kyllä, satunnaisesti ■ Kyllä, osa-aikaisesti ■ Kyllä, täysipäiväisesti ■ En osaa sanoa

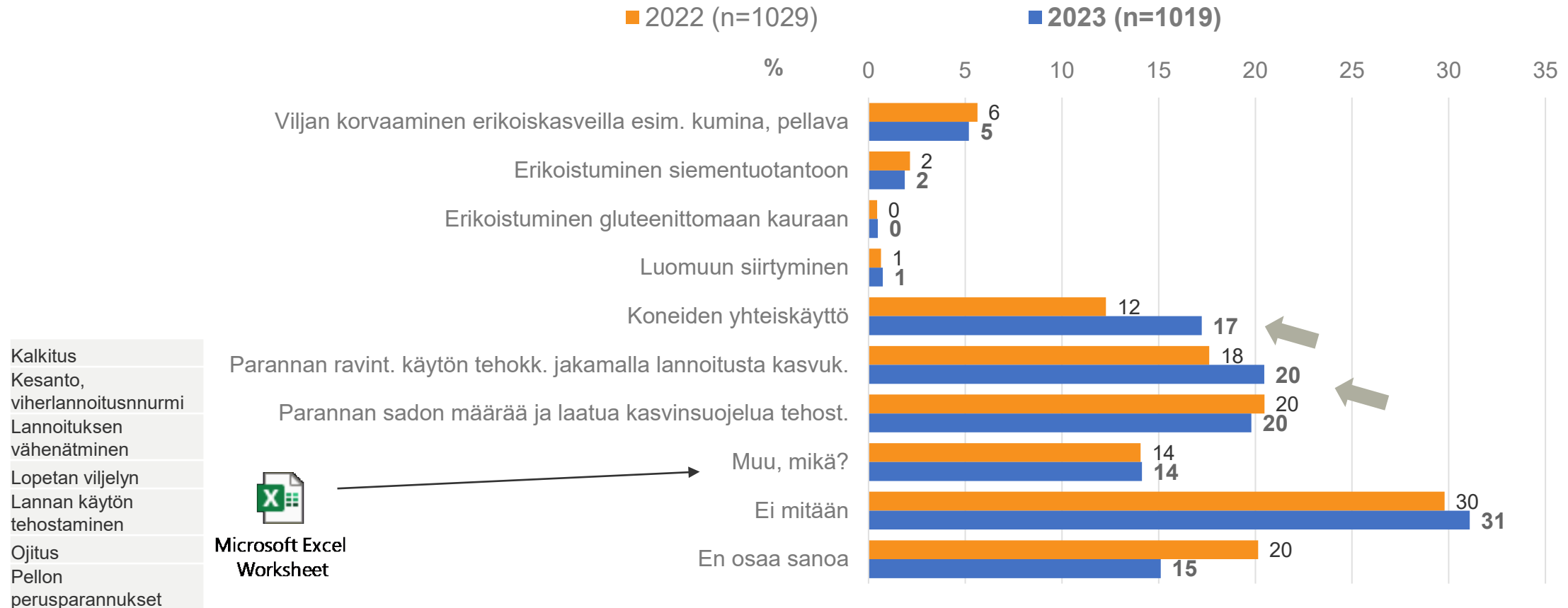

Yli puolella suurimmista viljatiloista ei käydä tilan ulkopuolella töissä

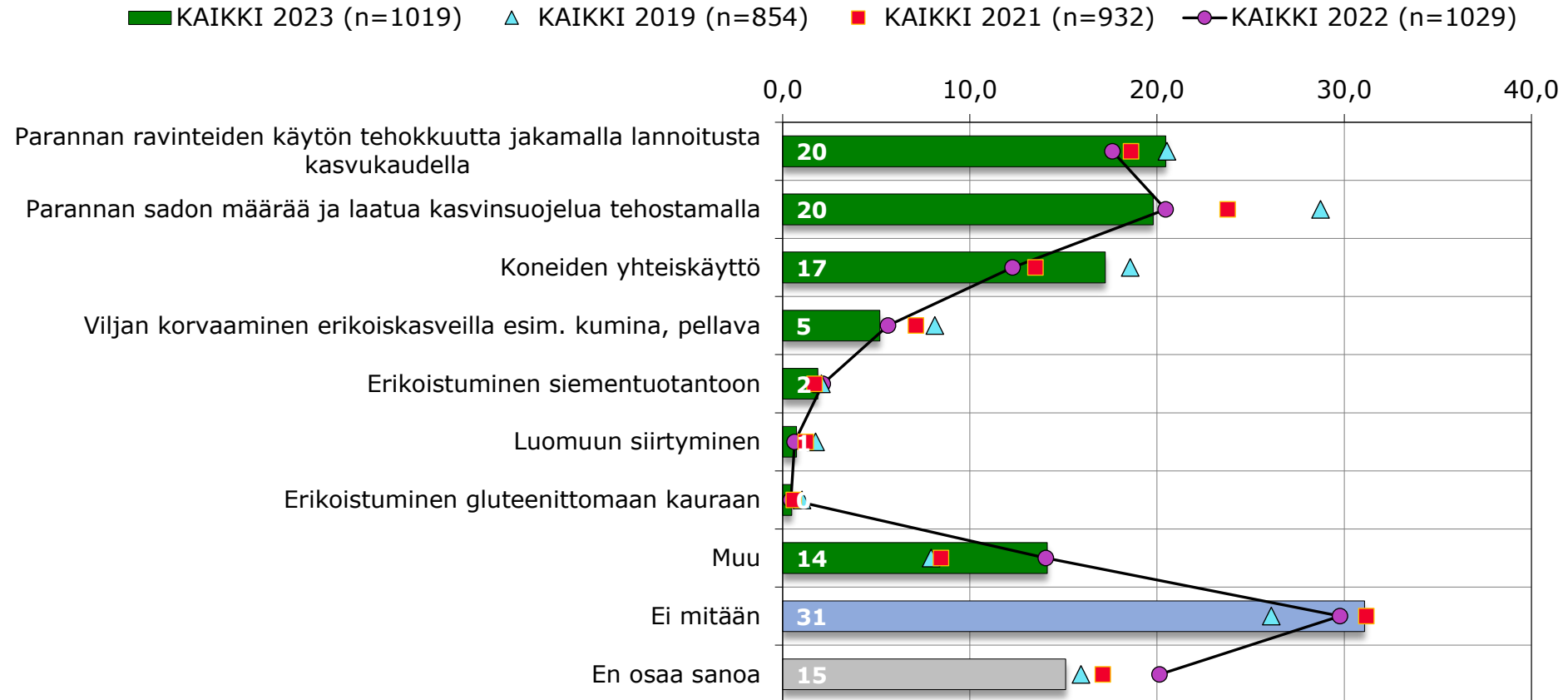
Epätietoisuus kannattavuuden parantamisen keinoista kasvanut, muut syyt lisääntyneet

KAIKKI TILAT

Mitä viljelyn kannattavuuden parantamiseen liittyviä toimenpiteitä aiotte tehdä tulevalle kasvukaudelle?

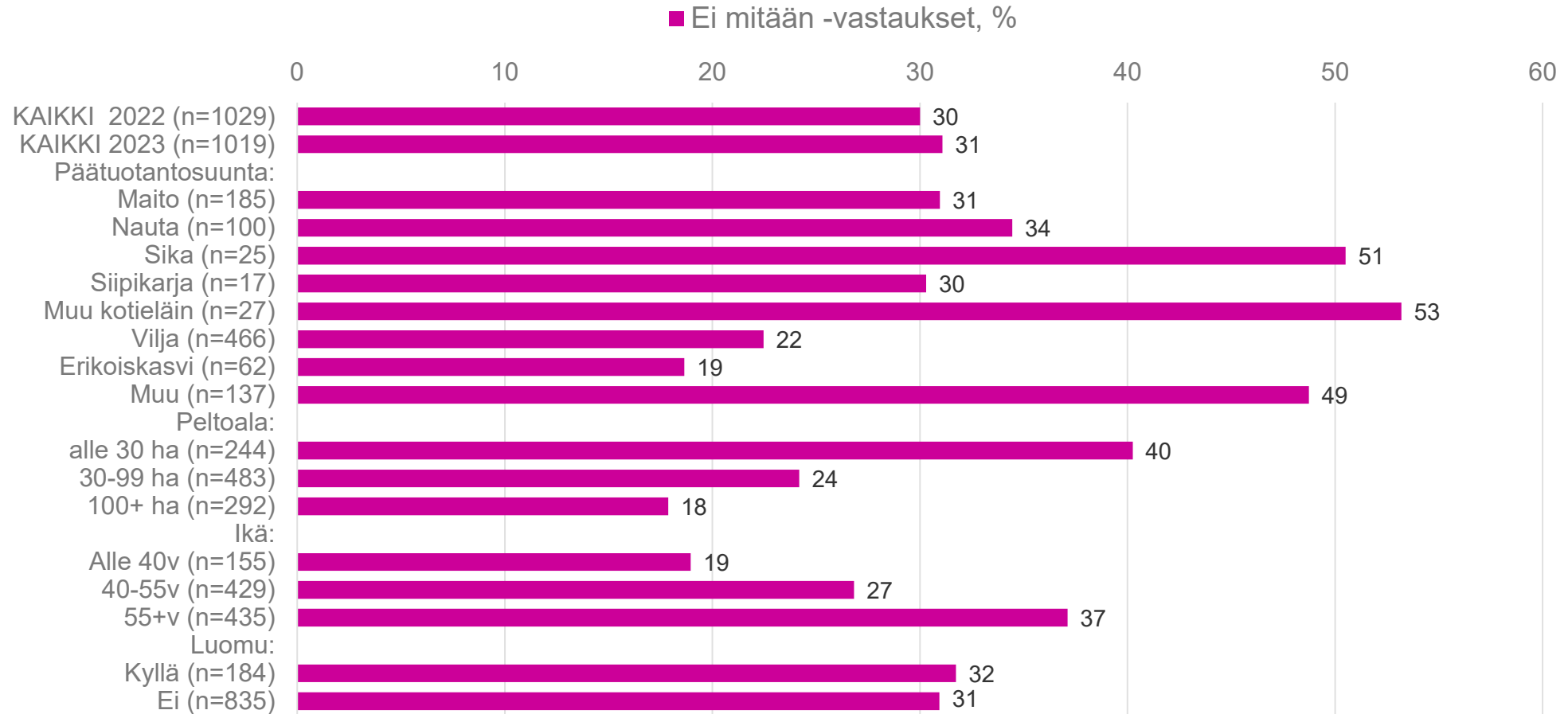
Kasvinviljelyn kannattavuuden parantamisen tekijät 2019-2023, kaikki tilat

Ei mitään toimenpiteitä -vastanneet taustoittain

KAIKKI TILAT

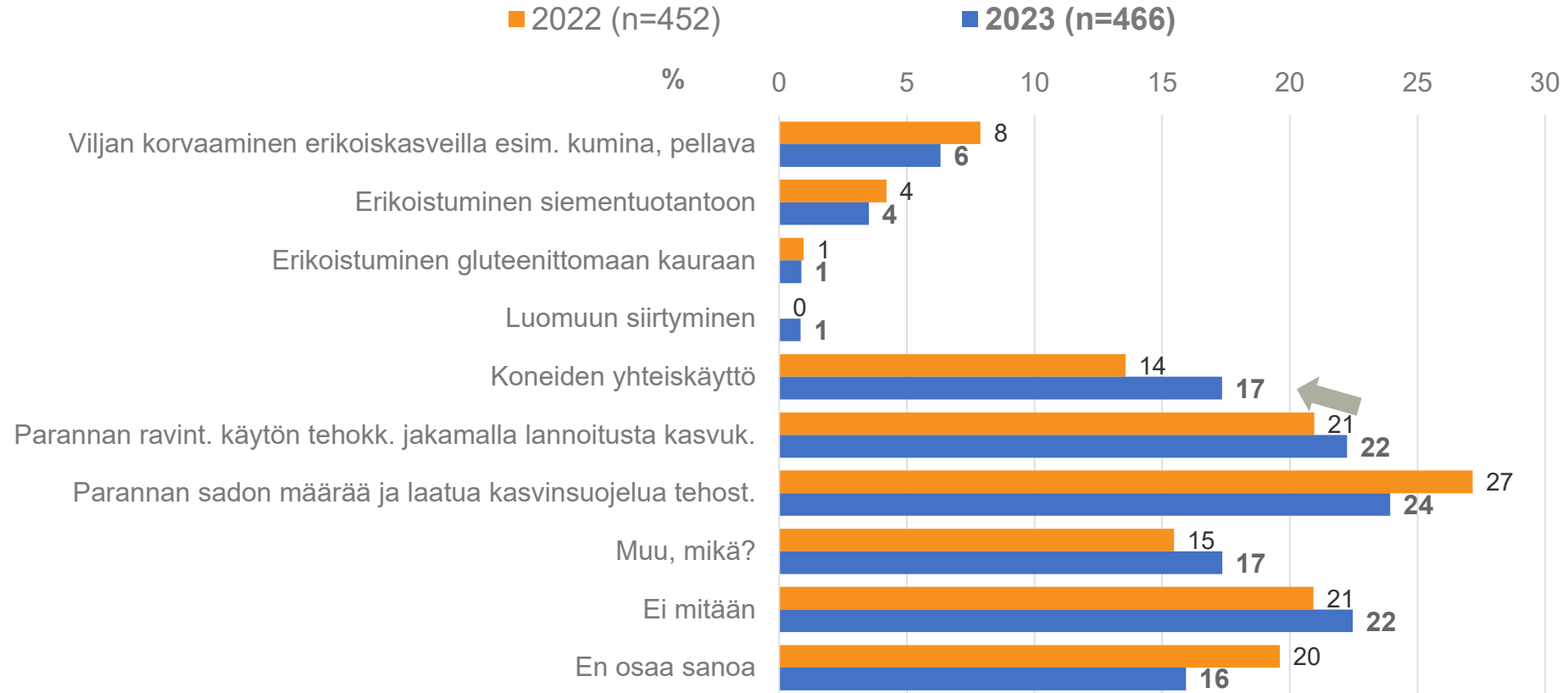
Mitä viljelyn kannattavuuden parantamiseen liittyviä toimenpiteitä aiotte tehdä tulevalle kasvukaudelle?

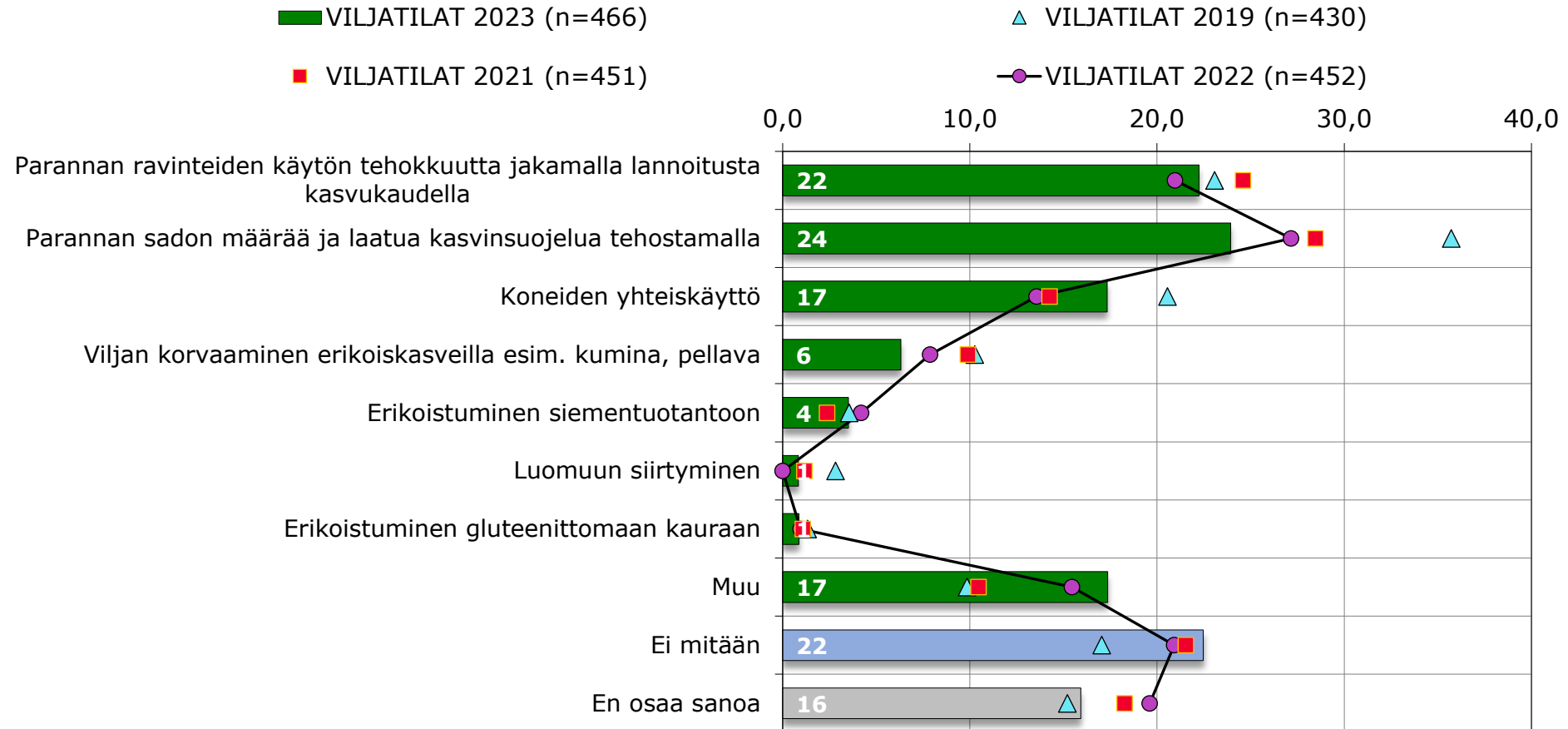
Viljelyn kannattavuuden parantamiseen keinot aiempaa niukemmin käytössä

VILJATILAT

Mitä viljelyn kannattavuuden parantamiseen liittyviä toimenpiteitä aiotte tehdä tulevalle kasvukaudelle?

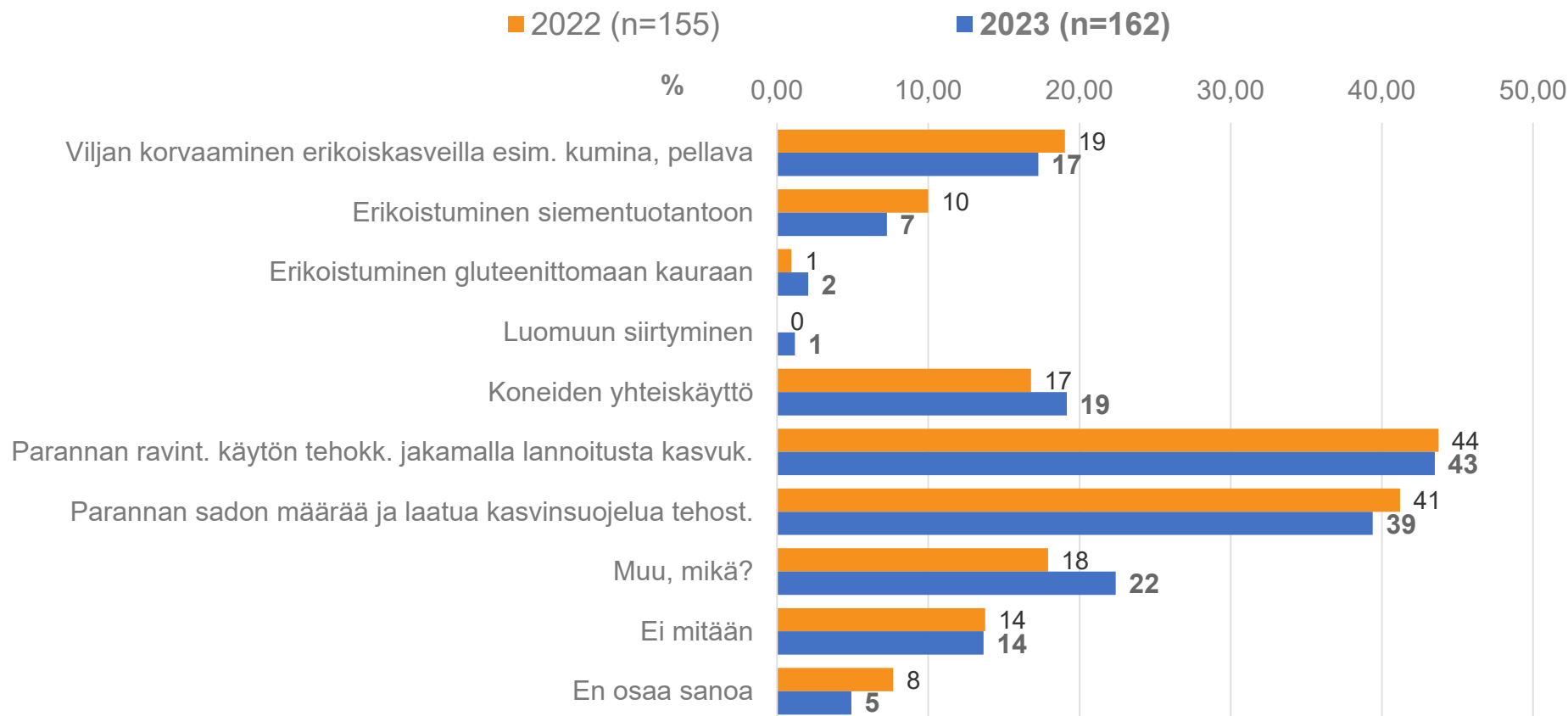
Kasvinviljelyn kannattavuuden parantamisen tekijät 2019-2023, viljatilat

Suurilla viljatiloilla panostetaan selvästi muita enemmän lannoitukseen ja kasvinsuojeluun

YLI 75 HA VILJATILAT

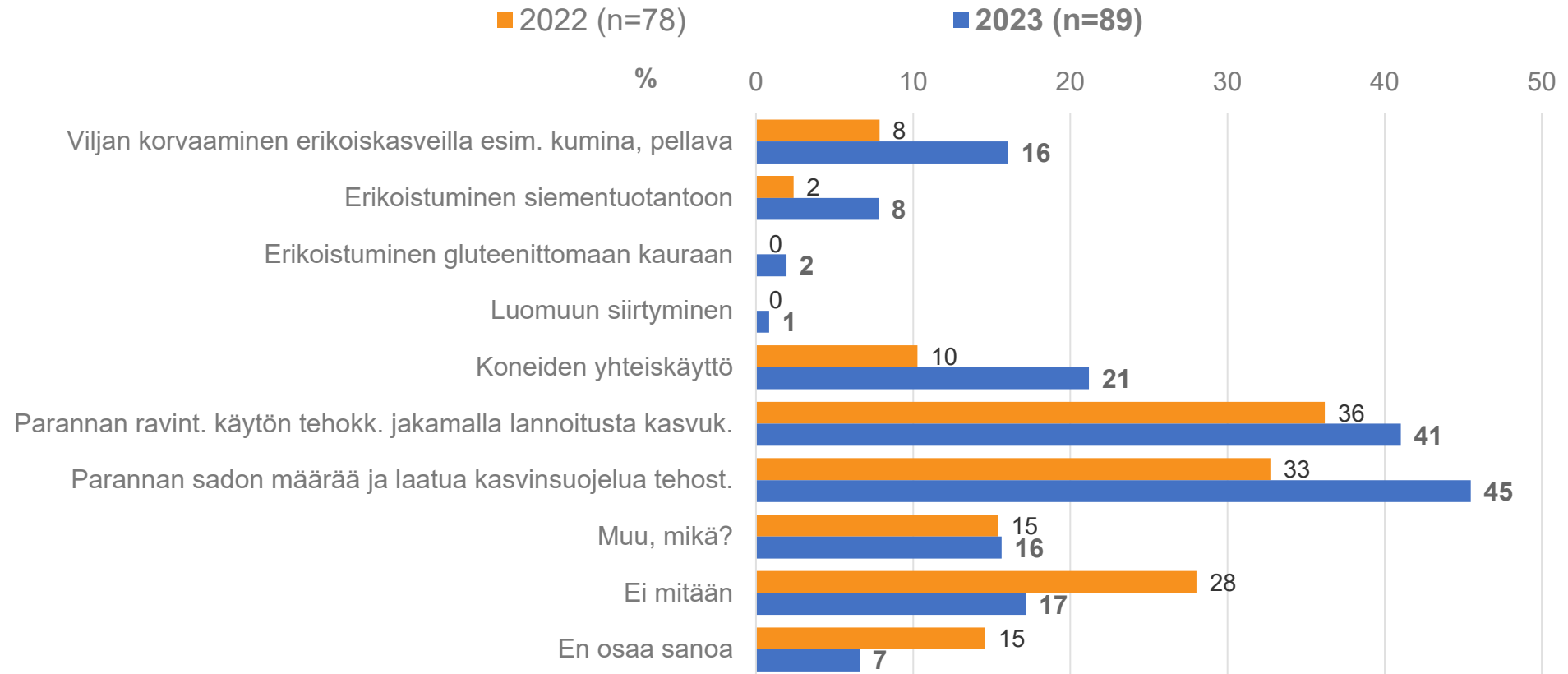
Mitä viljelyn kannattavuuden parantamiseen liittyviä toimenpiteitä aiotte tehdä tulevalle kasvukaudelle?

Lannoitus ja kasvinsuojelu tärkeitä paljon viljaa myyvillä tiloilla

JOS VILJATULON MERKITYS TULOISTA YLI 60 %*

Mitä viljelyn kannattavuuden parantamiseen liittyviä toimenpiteitä aiotte tehdä tulevalle kasvukaudelle?

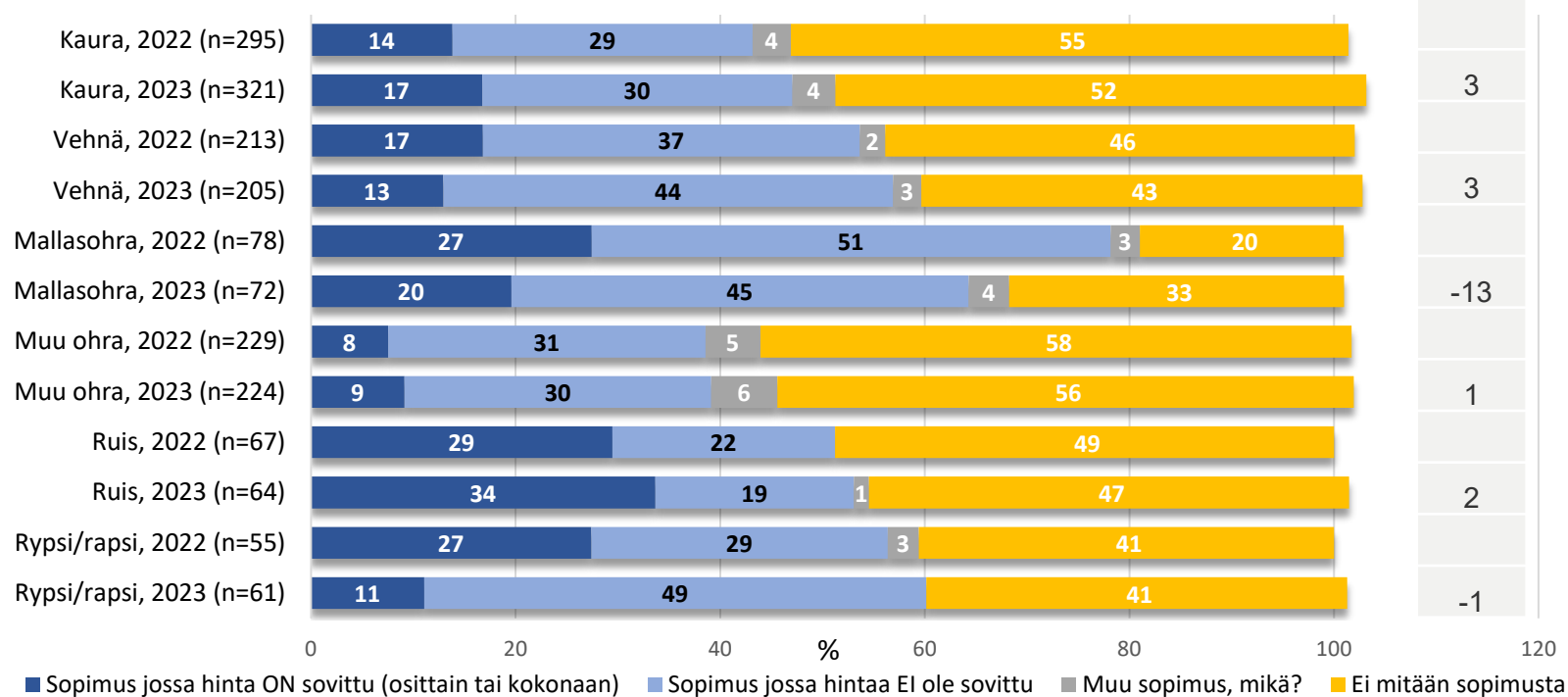
*Mikä on vilja- ja öljykasveista saatavan myyntitulon merkitys henkilökohtaisessa tulonmuodostuksessanne?

Viljelysopimuksia aiempaa vähemmän mallasohralle. Kauralle, vehnälle ja rukiille hieman aiempaa enemmän sopimuksia

VILJATILAT

Millaisia viljely-/myyntisopimuksia teillä on aikomus käyttää eri kasvien tuotannossa tulevalla kasvukaudella?
Vastaukset kahtena tutkimusvuonna

On sopimus
muutos 2022→2023, %-yks

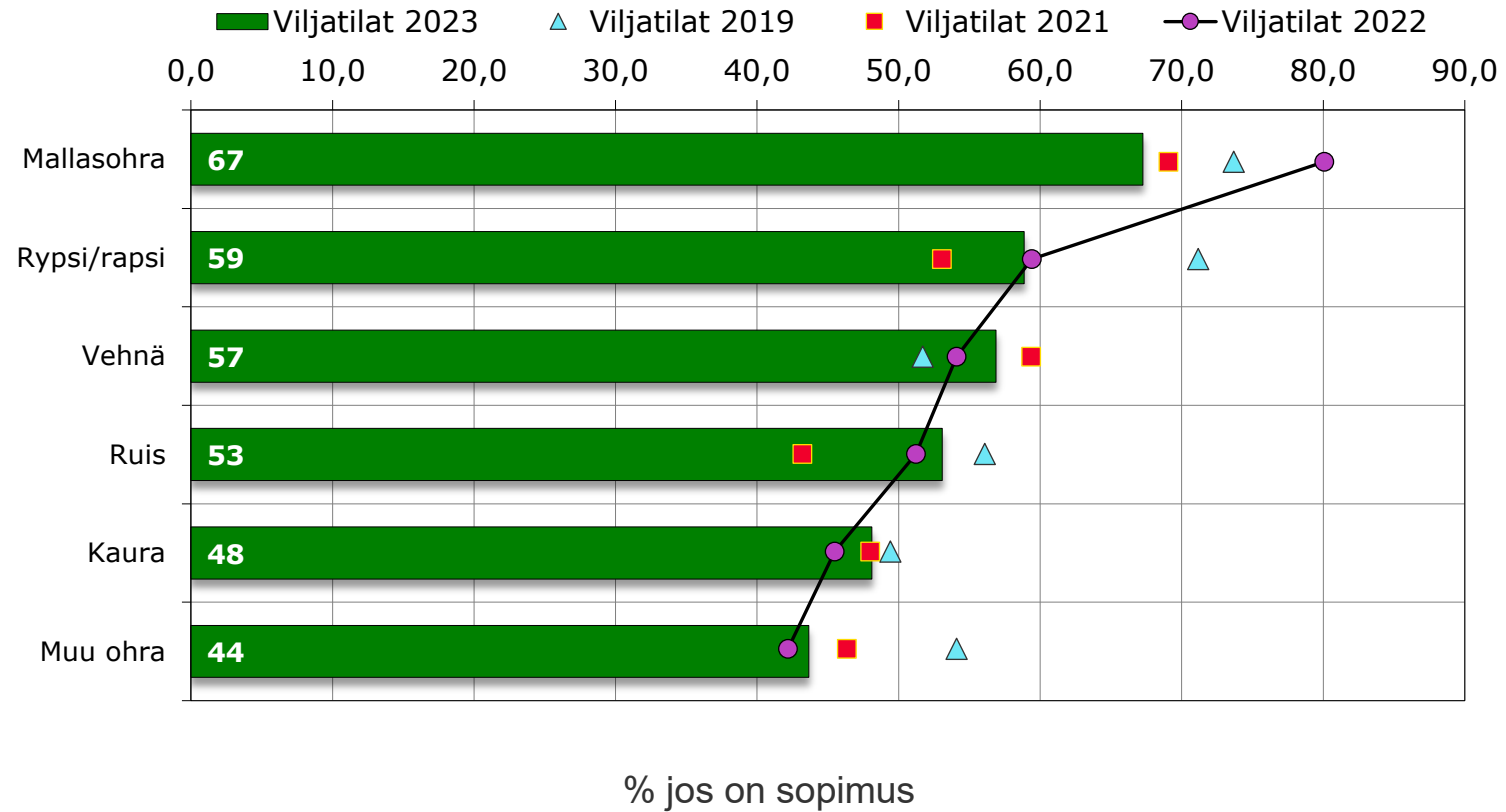

Mallasohralle selvästi aiempaa vähemmän sopimuksia

%, jos suunnittelee kasvin viljelyä tulevana vuonna

Viljelysopimukset tulevalle kasvukaudelle eri tutkimusvuosina 2019-2023

VILJATILAT

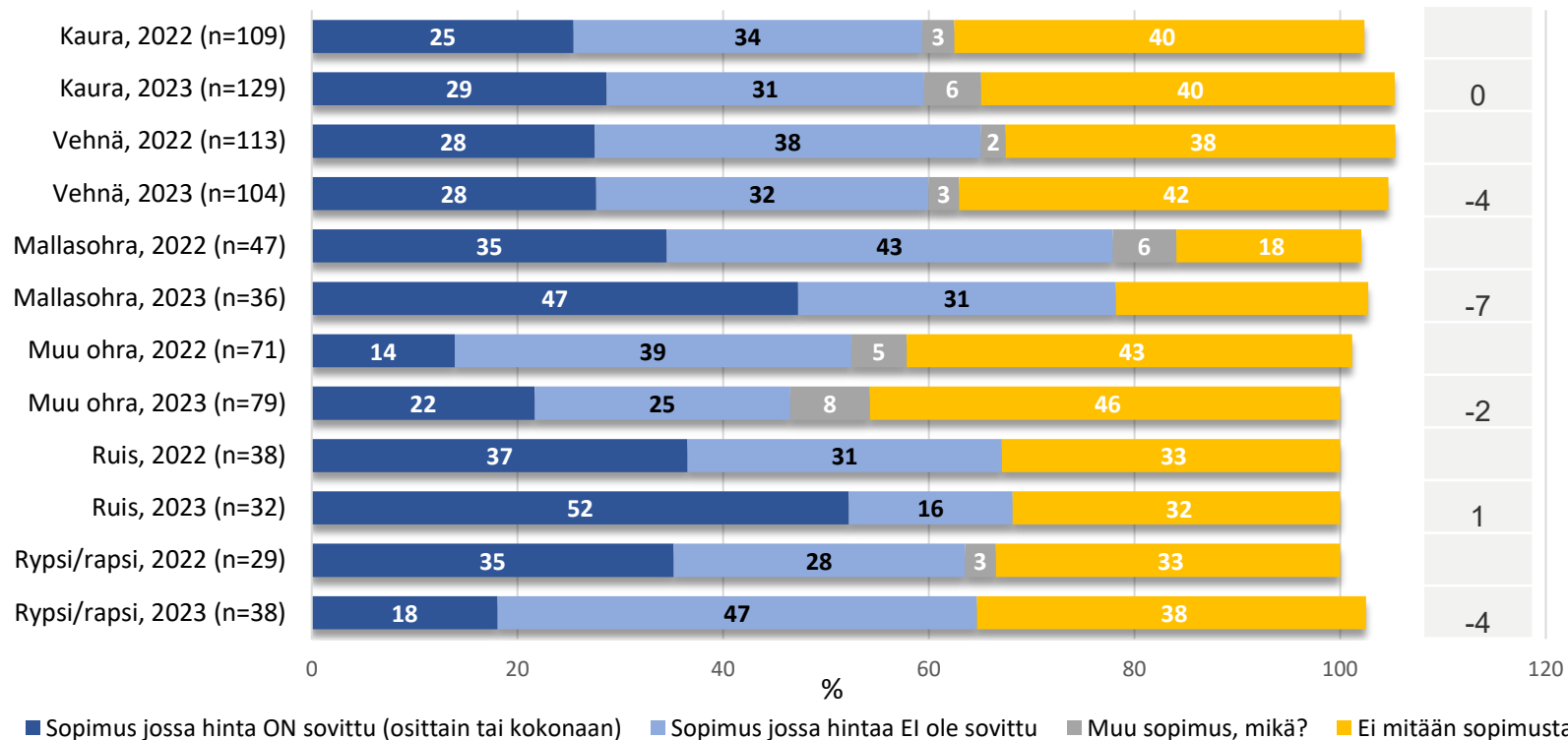
Viljelysopimuksien aikeet isoilla viljatililla aiempaa vähempiä, vain rukiilla pientä kasvua

YLI 75 HA VILJATILAT

Millaisia viljely-/myyntisopimuksia teillä on aikomus käyttää eri kasvien tuotannossa tulevalla kasvukaudella?

Vastaukset kahtena tutkimusvuonna

On sopimus
muutos 2022→2023, %-yks

%, jos suunnittelee kasvin viljelyä tulevana vuonna

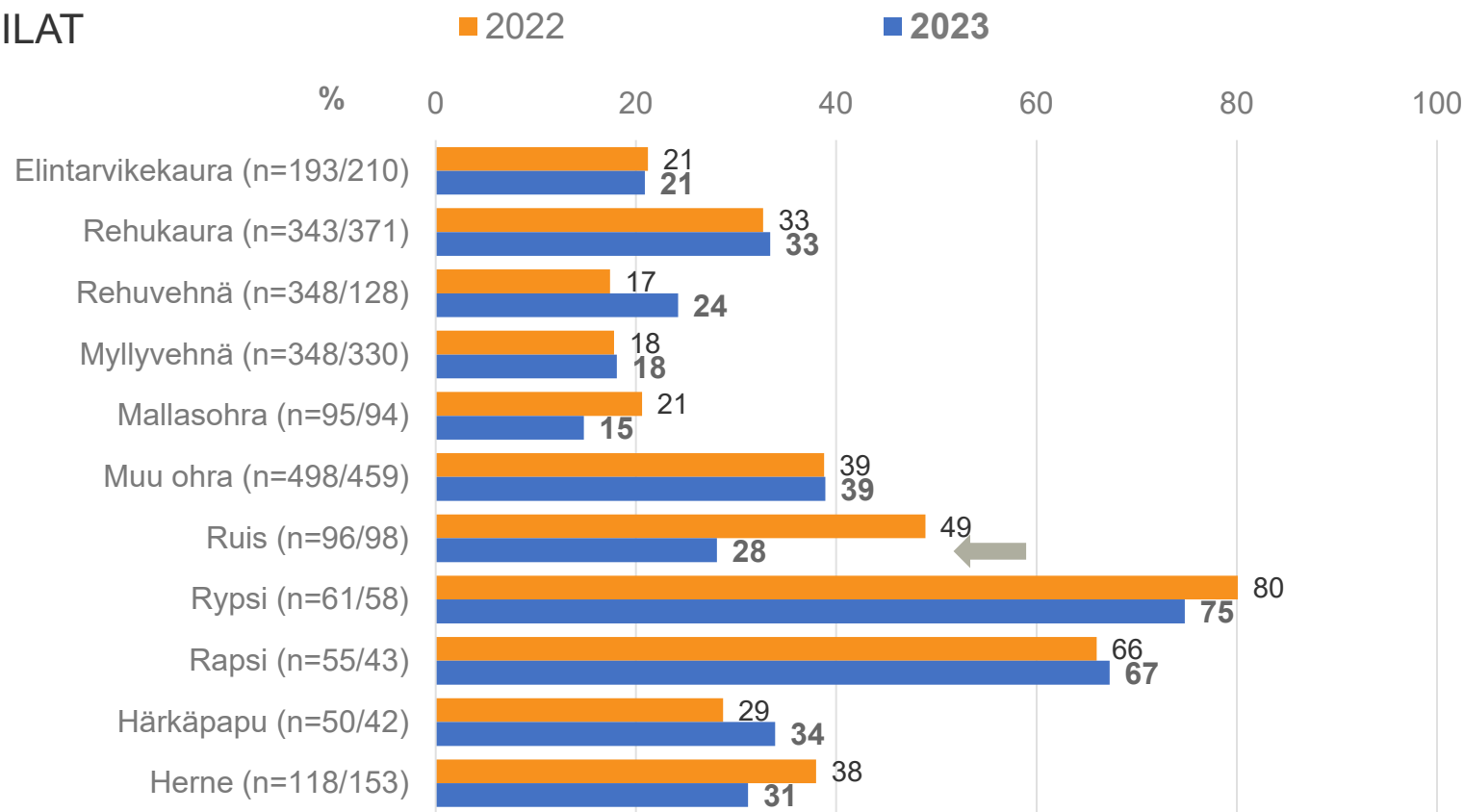
4 Tilan oman siemenen käyttötoimet

Sertifioidun siemenen käyttö laskussa rukiilla ja öljykasveilla. Ohralla, kauralla ja myllyvehnällä käyttö likimain ennallaan

Minkä verran aiotte käyttää sertifioitua kylvösiementä? % osuus ko. kasvin kylvöalasta

KAIKKI TILAT

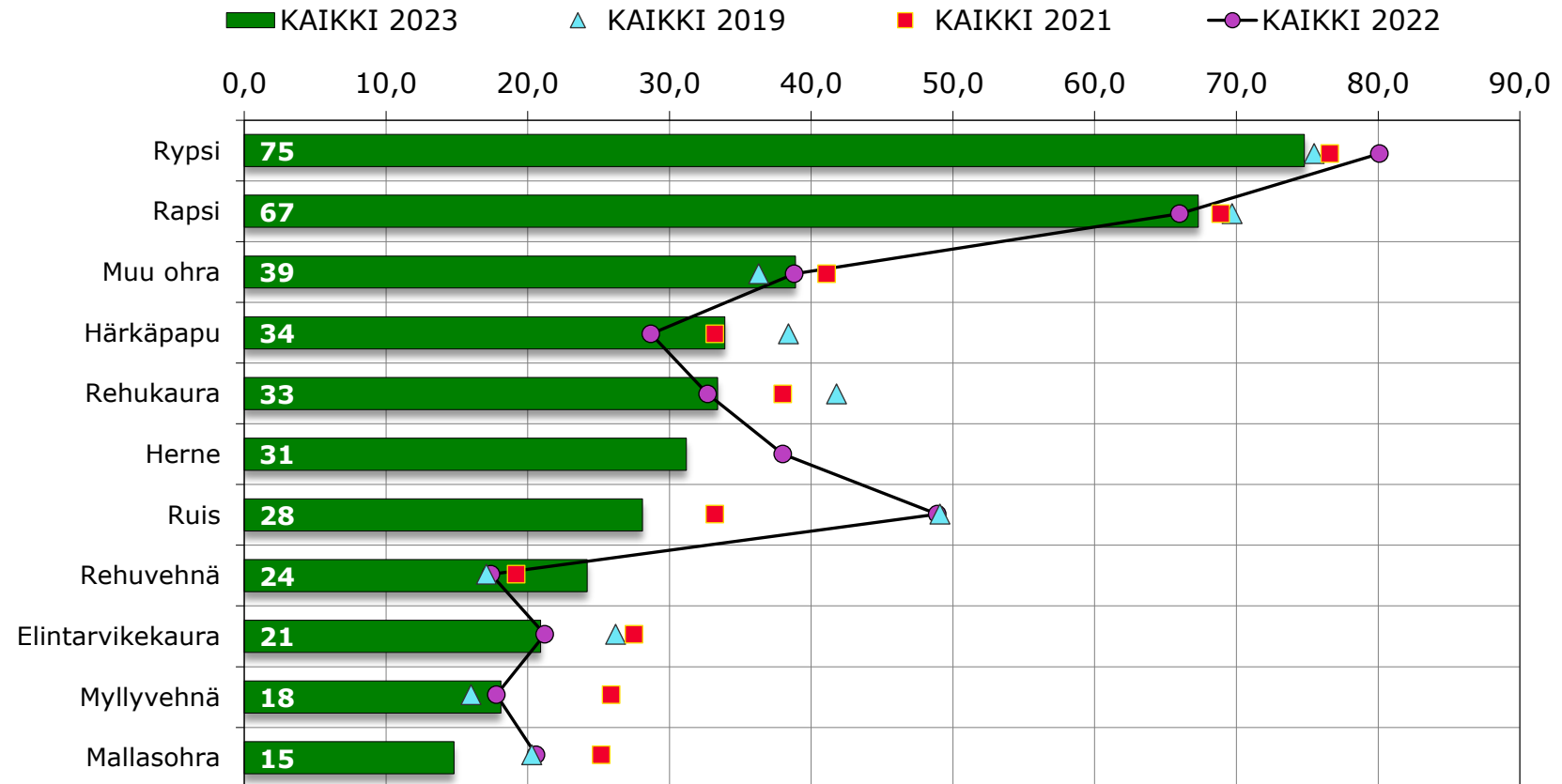

(suluissa kasvin viljelyä aikovien vastaajamäärät tutkimusvuosina)

Sertifioidun siemenen käyttö 2019-2023

osuus kasvin kylvöalasta, jolle sertifioitua siementä käytetään, %

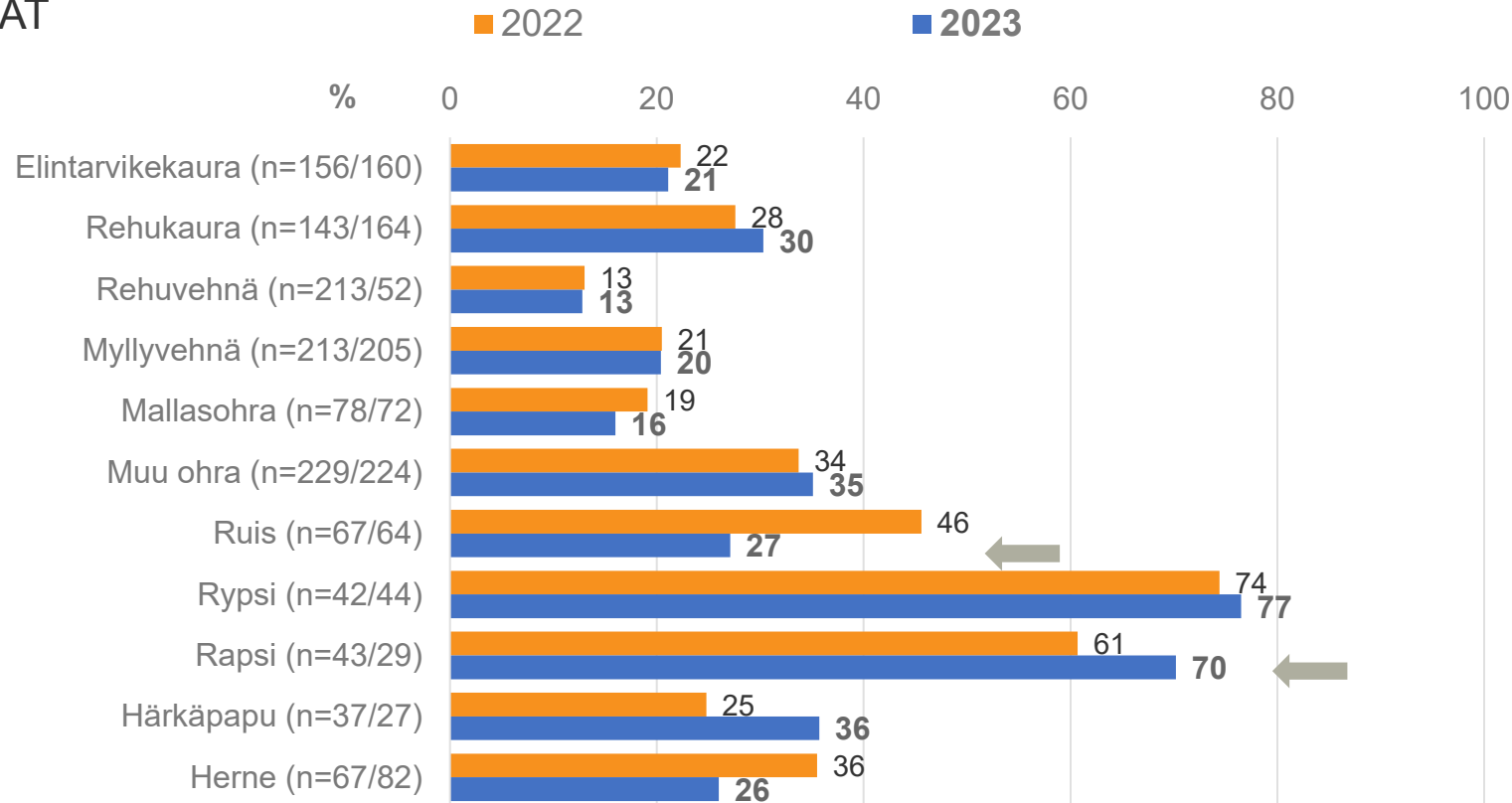
KAIKKI TILAT

Myös viljatioilla **sertifioidun siemenen** käyttö rukiilla laskussa. Muuten muutokset pääosin vähäisiä.

Minkä verran aiotte käyttää sertifioitua kylvösiementä? % osuus ko. kasvin kylvöalasta

VILJATILAT

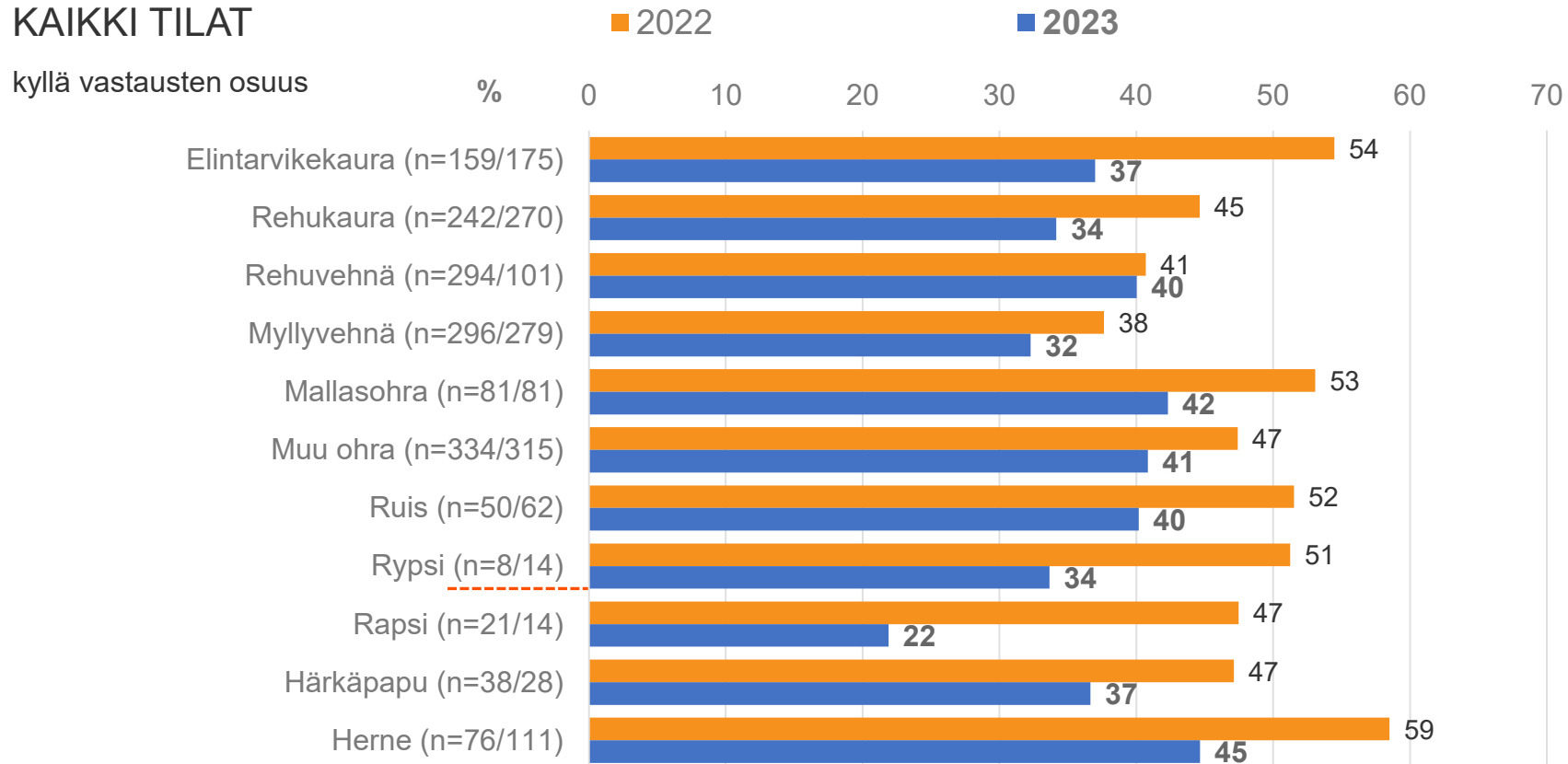

(suluissa kasvin viljelyä aikovien vastaajamäärät tutkimusvuosina)

TOS - itävyyden mittaus – kaikki tilat: itävyyden mittausta selvästi aiempaa vähemmän

Onko ei-sertifioitujen siemenen itävyys jo selvitetty / testattu?

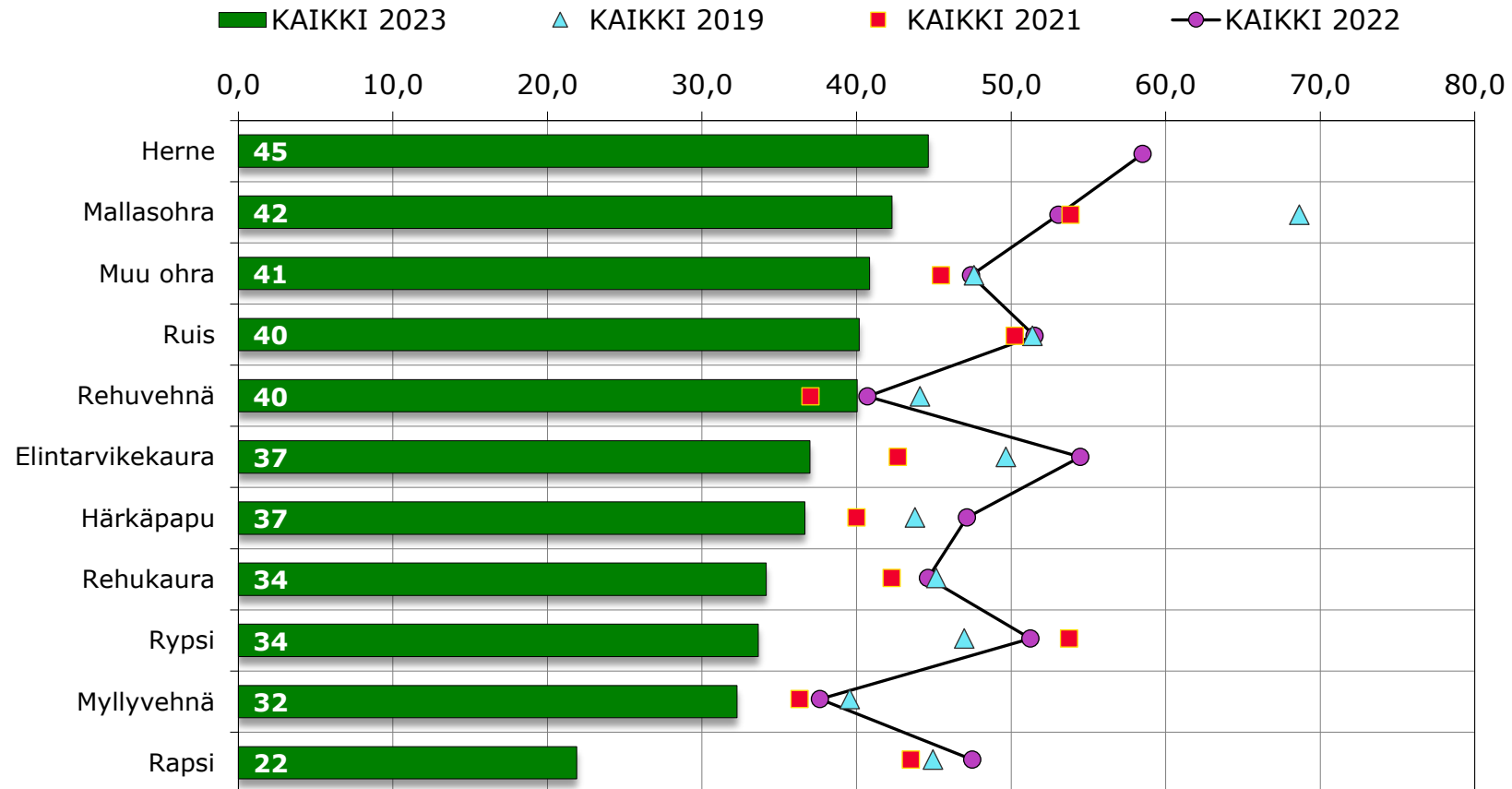
KAIKKI TILAT

(suluissa kasvin viljelyä aikovien vastaajamäärät tutkimusvuosina)

TOS - itävyyden mittaus 2019-2023, %

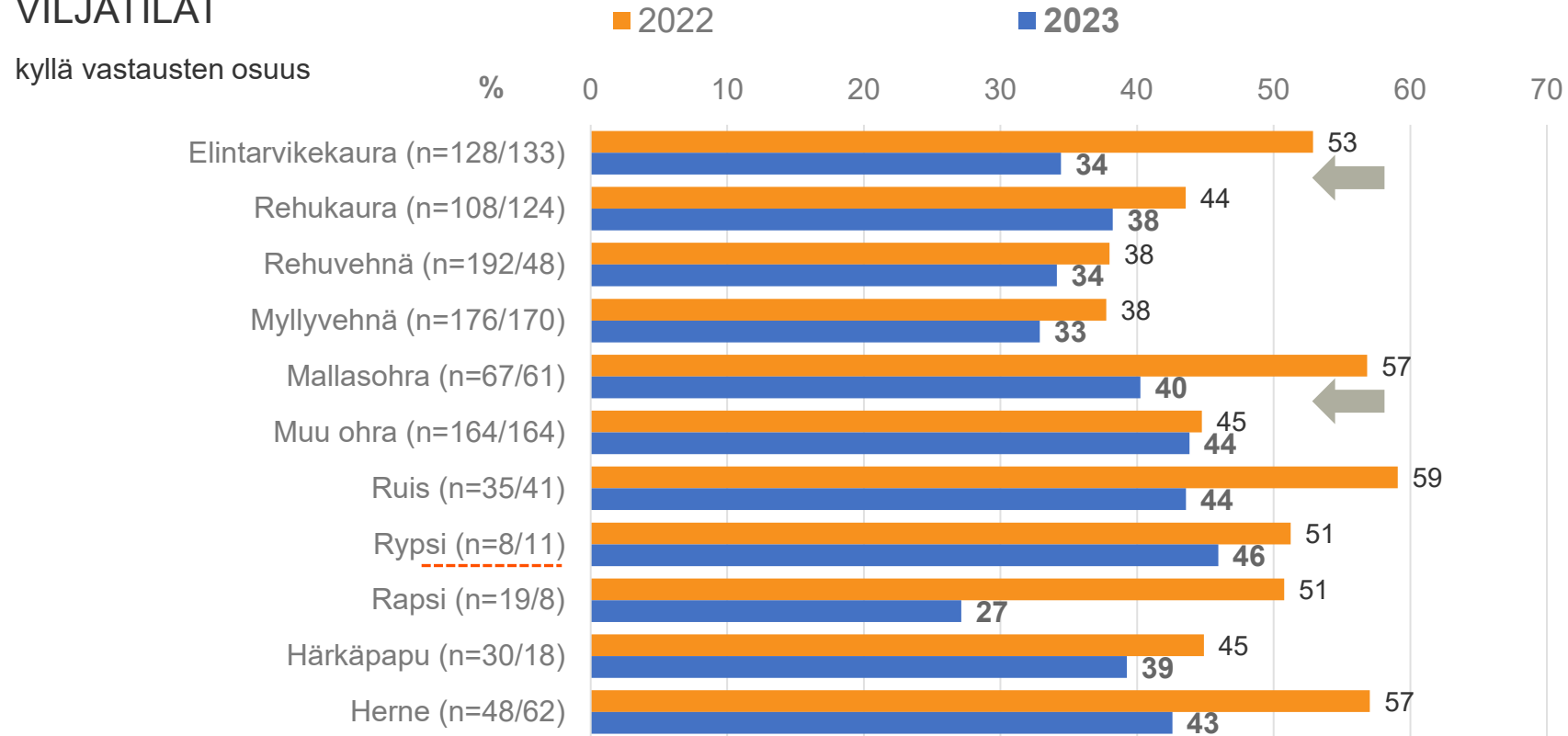
KAIKKI TILAT

TOS - itävyyden mittaus – viljatilat: kauran itävyyden mittaus laskenut eniten

Onko ei-sertifioidun siemenen itävyys jo selvitetty / testattu?

VILJATILAT

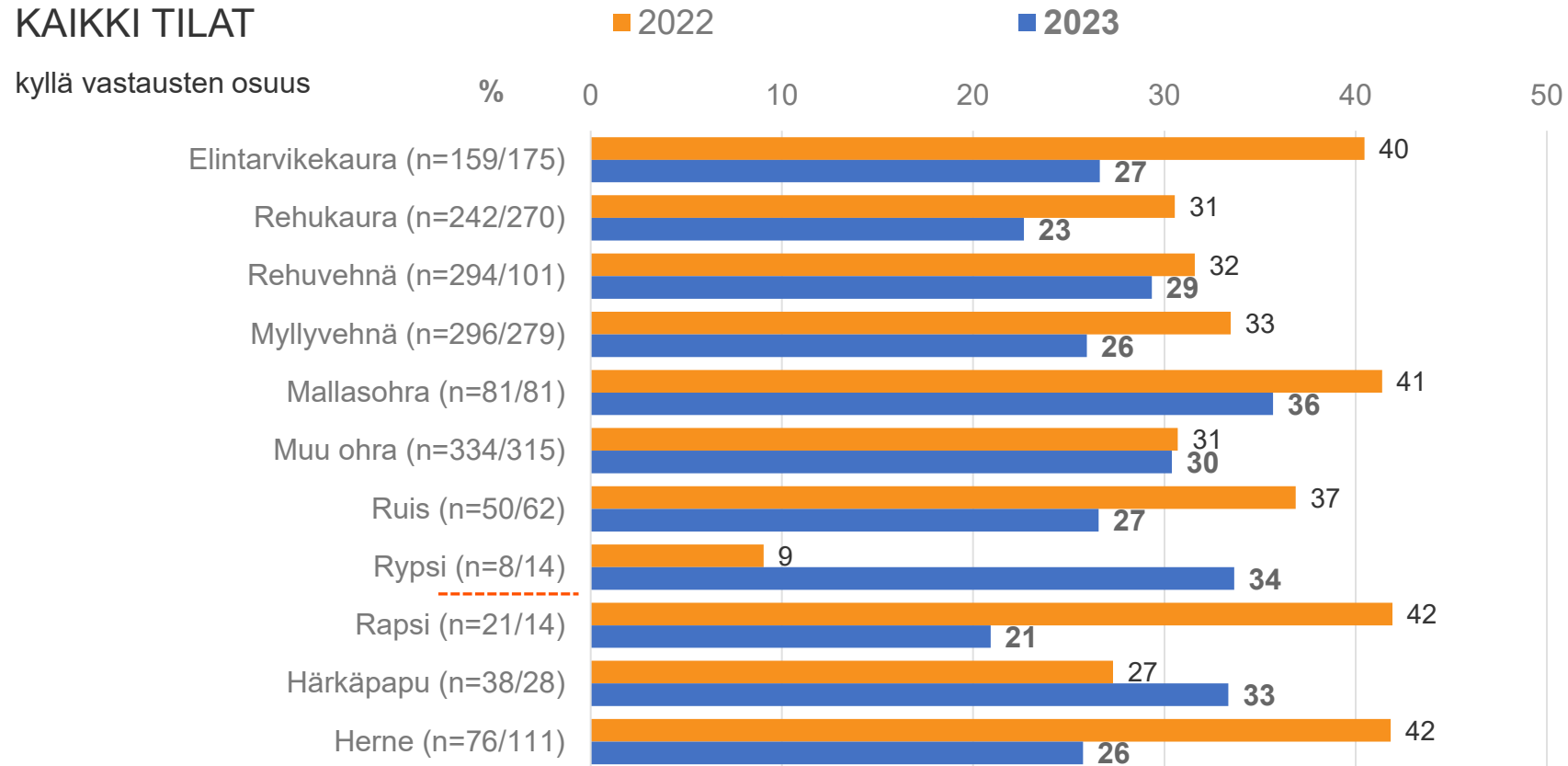

(suluissa kasvin viljelyä aikovien vastaajamäärät tutkimusvuosina)

TOS - **painon mittaus** – kaikki tilat: mittausta tehty aiempaa enemmän

Onko ei-sertifioidun siemenen 1000 siemenen paino mitattu?

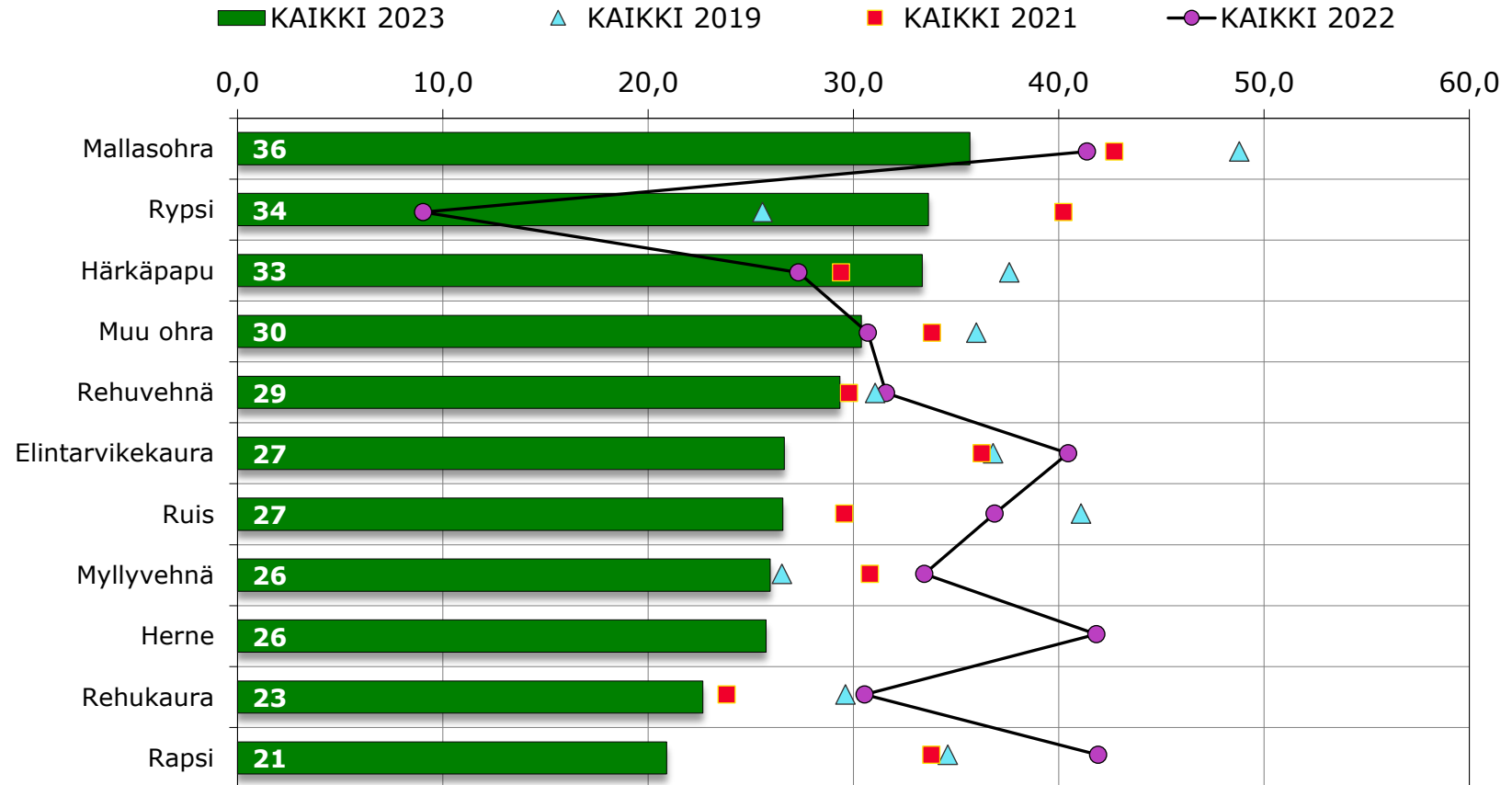
KAIKKI TILAT

(suluissa kasvin viljelyä aikovien vastaajamäärät tutkimusvuosina)

TOS - **painon mittaus** 2019-2023, %

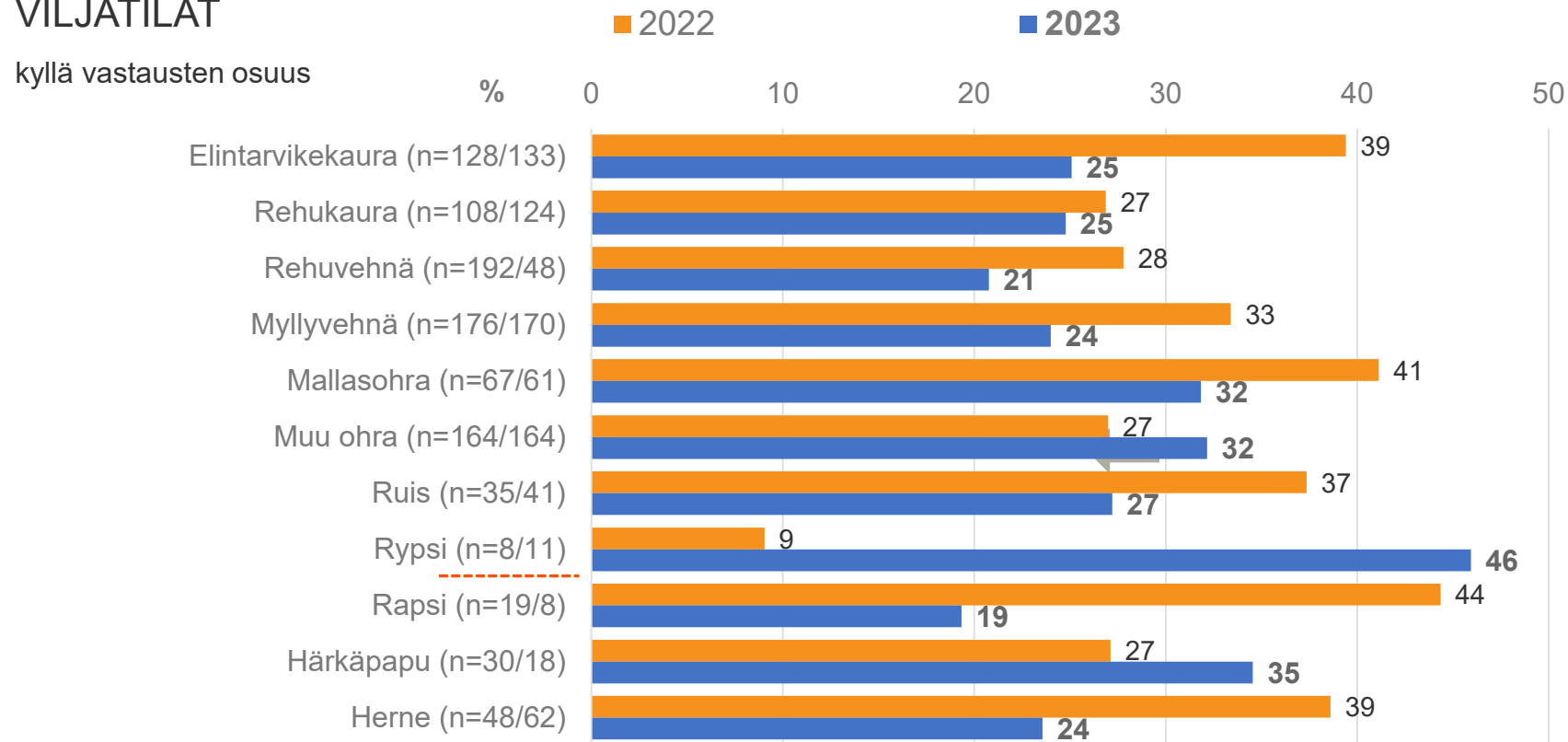
KAIKKI TILAT

TOS - **painon mittaus** – viljatilat: mittausta tehty aiempaa enemmän

Onko ei-sertifioidun siemenen 1000 siemenen paino mitattu?

VILJATILAT

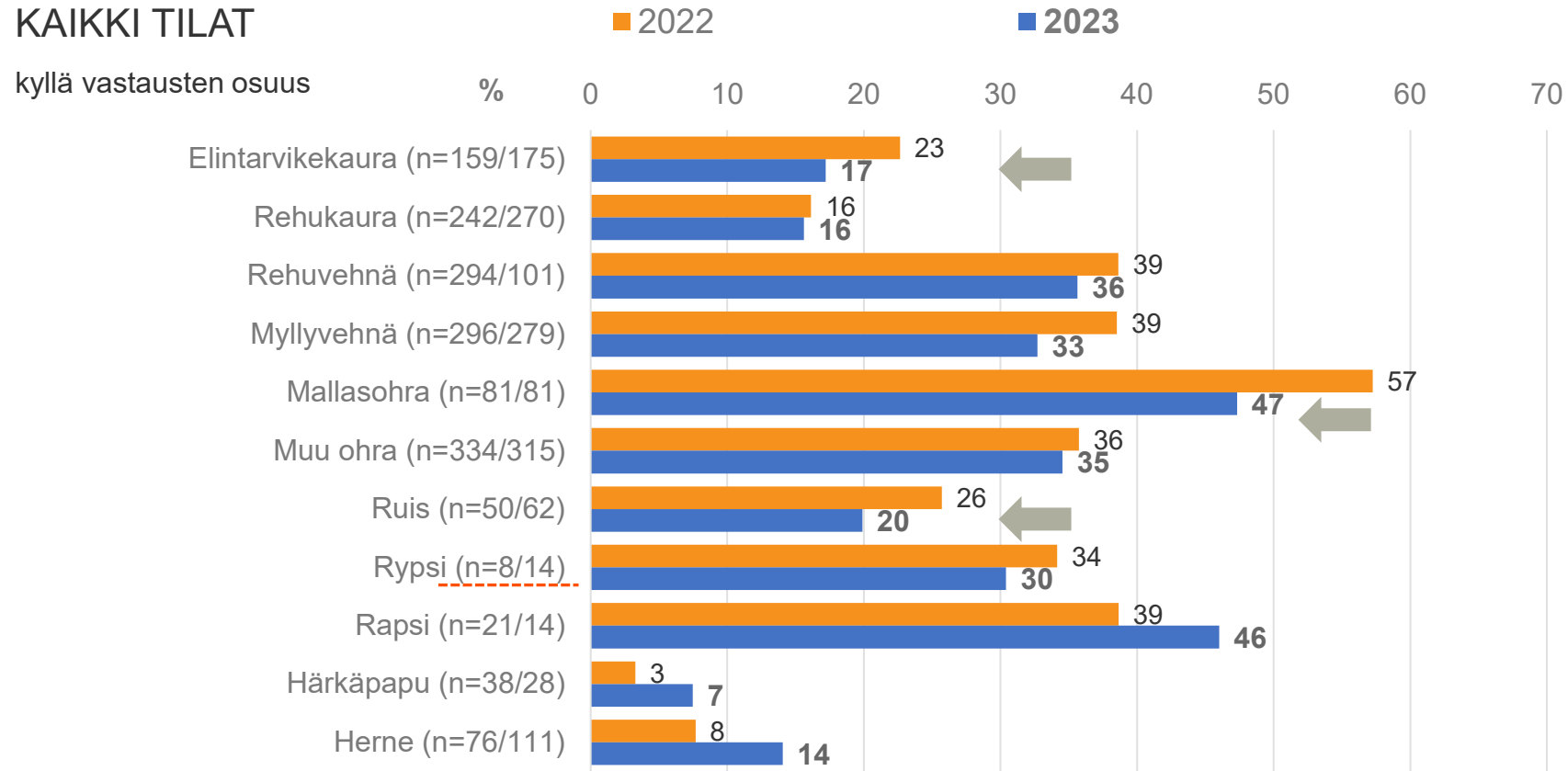

(suluissa kasvin viljelyä aikovien vastaajamäärät tutkimusvuosina)

TOS - peittäus – kaikki tilat

Onko ei-sertifioidun siemen peitattu?

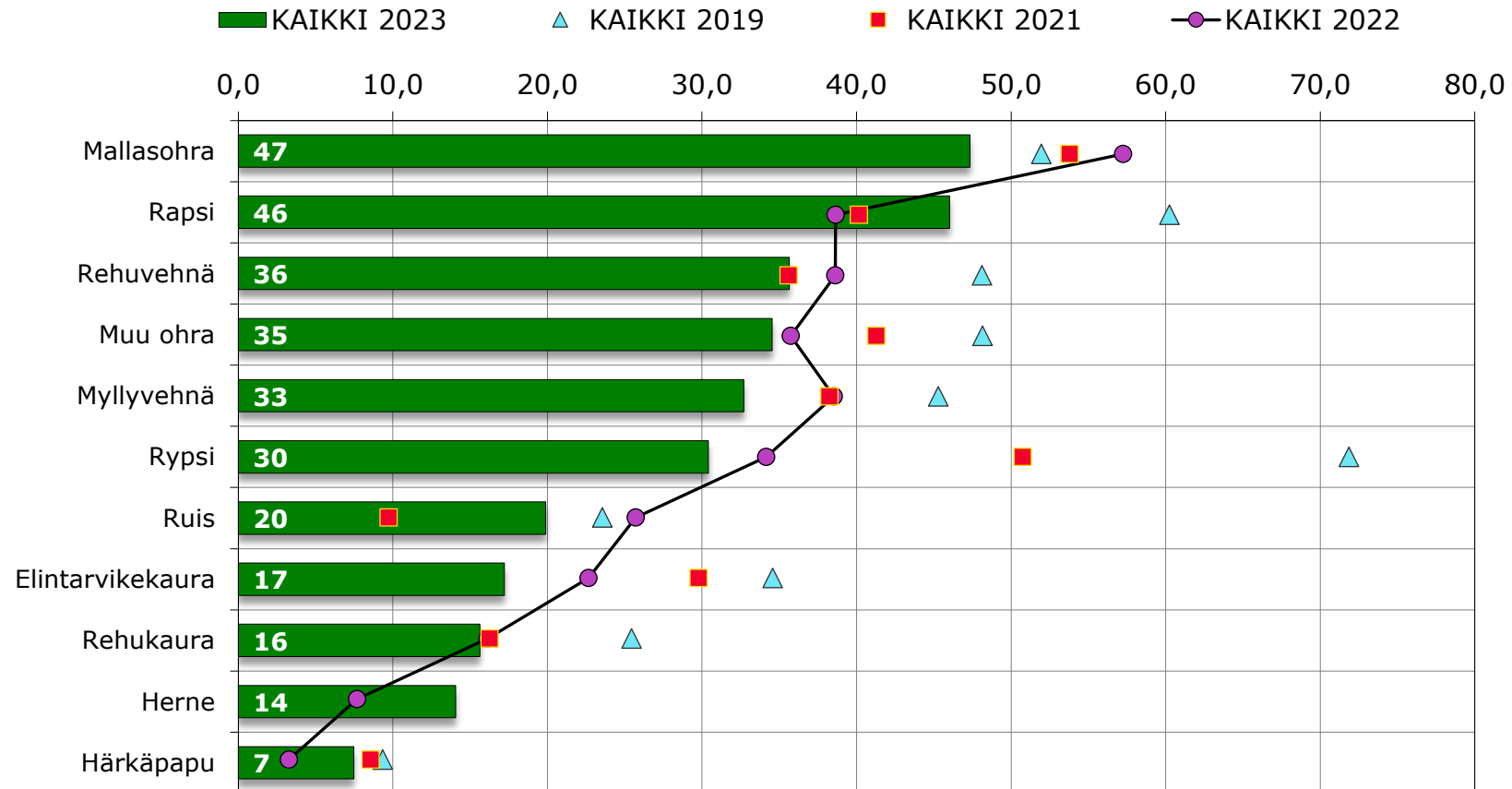
KAIKKI TILAT

(suluissa kasvin viljelyä aikovien vastaajamäärät tutkimusvuosina)

TOS - peittaus 2019-2023, %

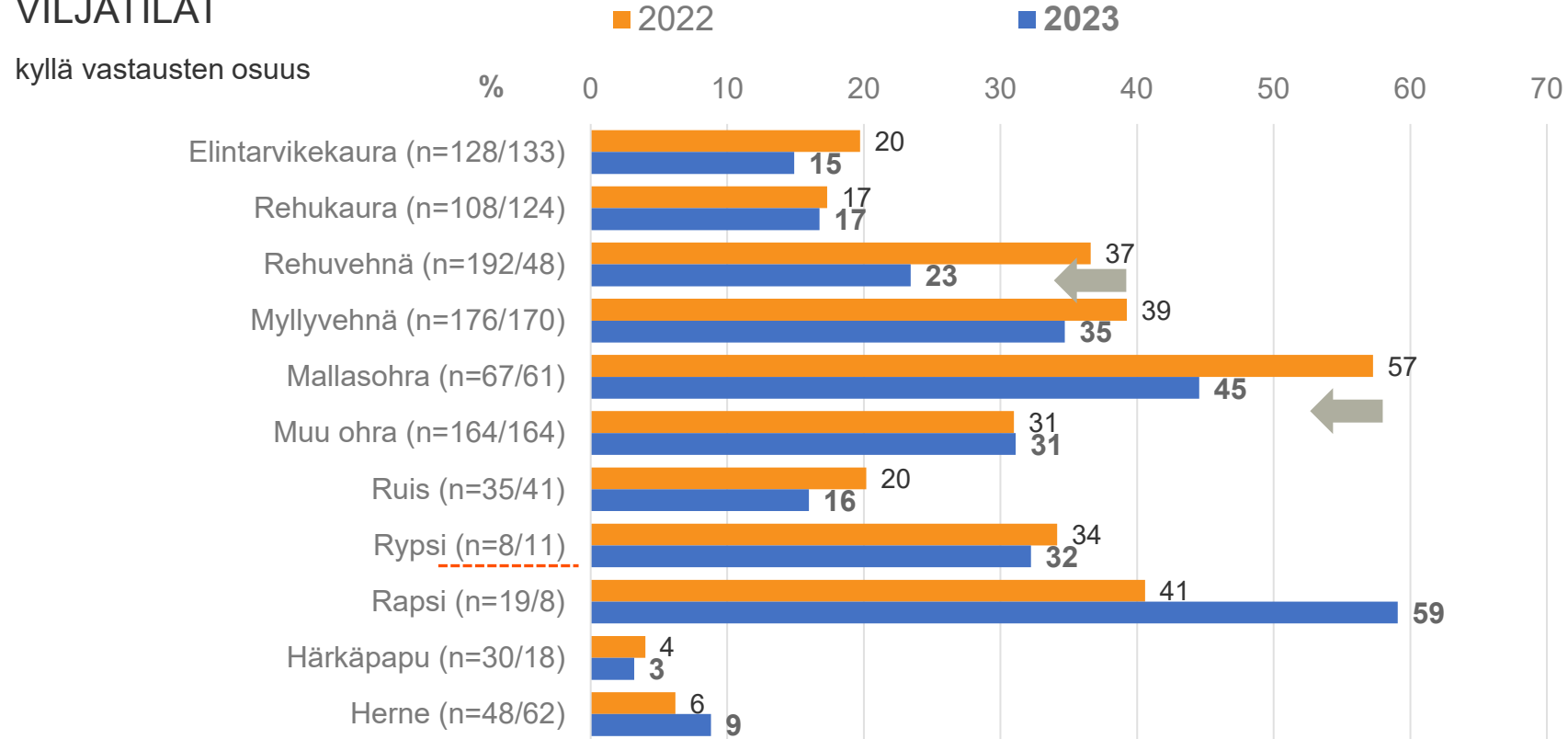
KAIKKI TILAT

TOS - peittäus – viljatilat: rukiin peittäus kasvanut, elintarvikekauran sekä rehuohran vähentynyt

Onko ei-sertifioidun siemen peitattu?

VILJATILAT

(suluissa kasvin viljelyä aikovien vastaajamäärät tutkimusvuosina)

5

Lannoituksen muutossuunnat

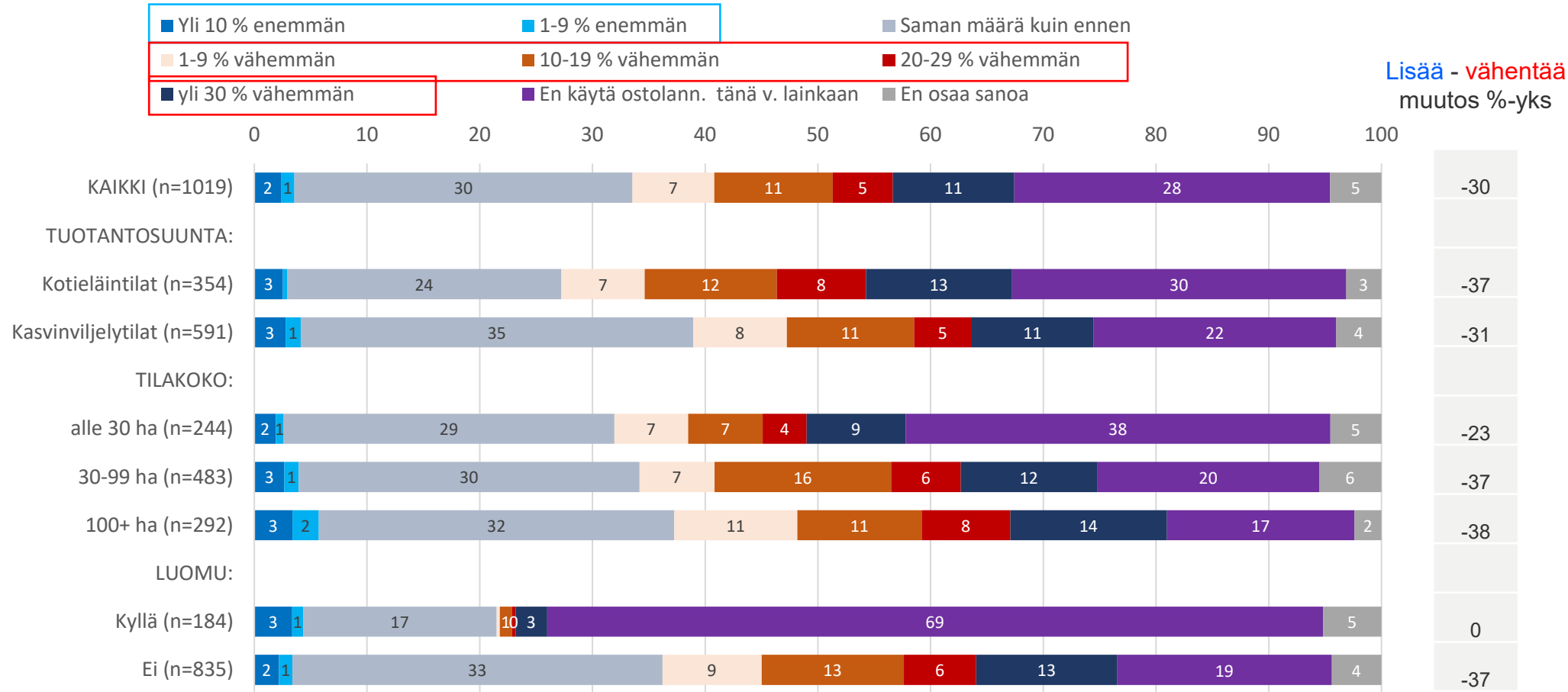

Harva tila suunnittelee lannoitekäytön lisäämistä

Miten ostolannoitteiden käyttö tilallasi muuttuu tulevana kasvukautena verrattuna viime vuoteen?

Käytän lannoitteita... keskimäärin viljelykasveille, kg/ha

KAIKKI TILAT

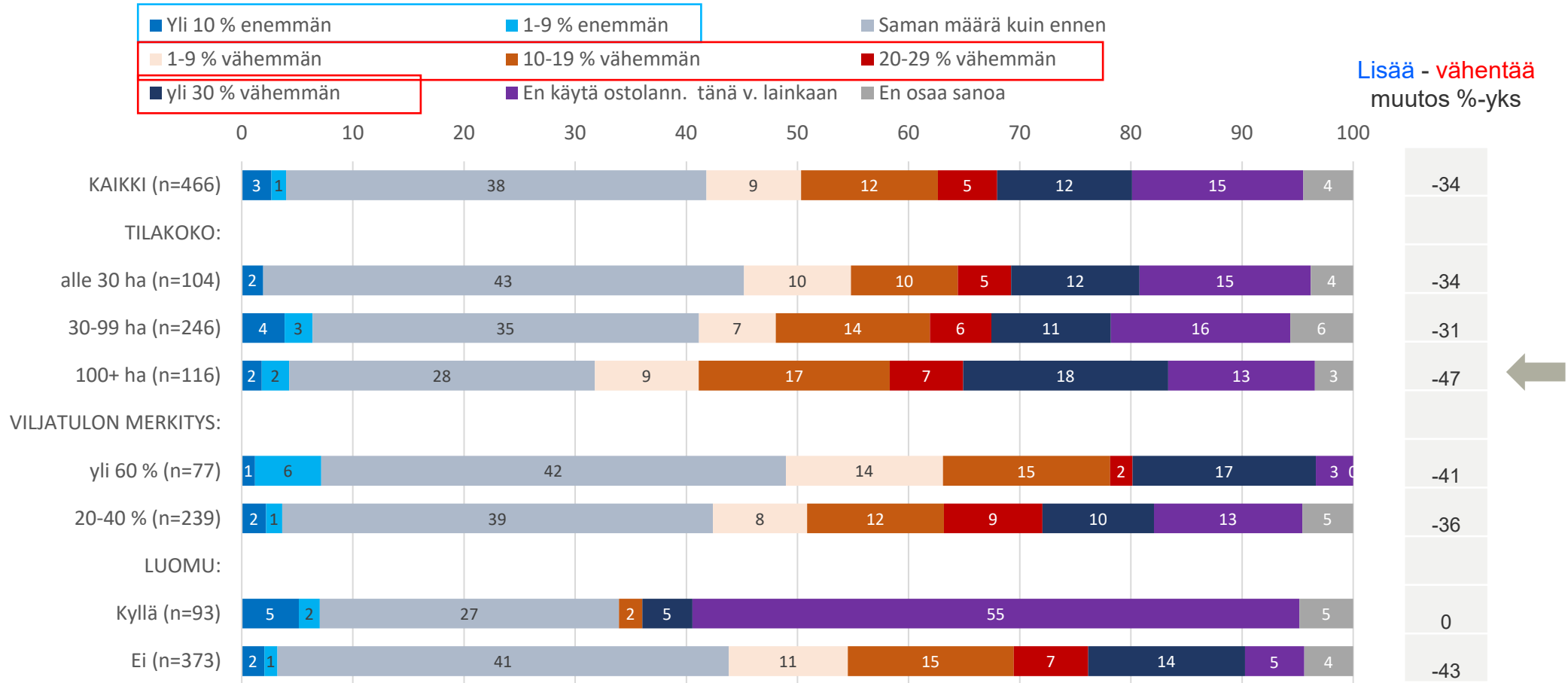

Viljailoilla vielä keskimääräistä useampi vähentää lannoitusta; isoilla viljailoilla vähentäjiä eniten

Miten ostolannoitteiden käyttö tilallasi muuttuu tulevana kasvukautena verrattuna viime vuoteen?

Käytän lannoitteita... keskimäärin viljelykasveille, kg/ha

VILJATILAT

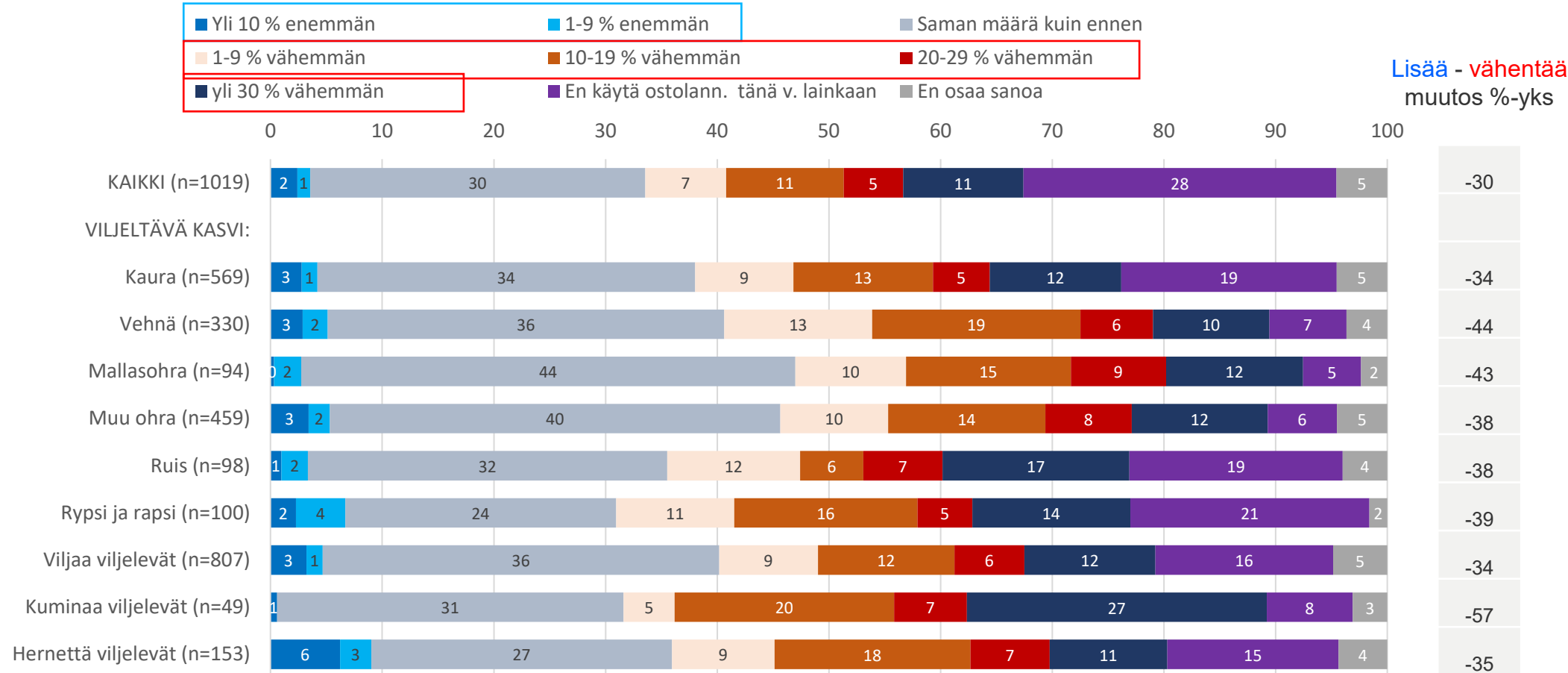

Lannoitekäytön muutossuunnitelmat, jos kasvia viljelyssä

Miten ostolannoitteiden käyttö tilallasi muuttuu tulevana kasvukautena verrattuna viime vuoteen?

Käytän lannoitteita... keskimäärin viljelykasveille, kg/ha

KAIKKI TILAT

Lannoitekäytön muutossuunnitelmat viljailoilla, jos kasvia viljelyssä

Miten ostolannoitteiden käyttö tilallasi muuttuu tulevana kasvukautena verrattuna viime vuoteen?

Käytän lannoitteita... keskimäärin viljelykasveille, kg/ha

VILJATILAT

